

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 6. 3. 2020

Število objav: 24

Internet: 13

Tisk: 11

Spremljane teme:

Inženirska ...: 3

Inženirska ...: 2

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 10

Zakon ... načrtovanju: 1

Zakon ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih ...: 0

Gradbeništvo, graditev: 12

Inženirski dan: 0

Internet	Naslov	V Mariboru nadaljnja predstavitev pionirk arhitekture, gradbeništva in oblikovanja		
Zaporedna št. 1	Medij	Sta.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Kultura; 5. 3. 2020		
Stran v zbirki: 7	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...V Hiši arhitekture Maribor danes ponovno postavljajo v ospredje pionirke slovenske arhitekture, gradbeništva in oblikovanja. Tretja arhitekturna razstava, ki sta jo v sodelovanju z galerijo Dessa pripravila Center arhitekture Slovenije in Umetnostnozgodovinski...			

Internet	Naslov	Kemis zaradi črne gradnje odprte nadstrešnice ne sme opravljati dejavnosti, gospodarstvo opozarja na posledice		
Zaporedna št. 2	Medij	Hudo.com, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 5. 3. 2020		
Stran v zbirki: 10	Avtor	STA, A. G.		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...možnosti zagotavljalo varovanje okolja. Kakšne so te možnosti, ni pojasnil. Prav zaradi takih primerov so na ministrstvu pripravili predlog spremembe gradbene zakonodaje , ki pa čaka na sprejem na vladi, saj ta tega ne more sprejeti v času, ko opravlja le tekoče posle. Predlog predvideva, da bi lahko vlada na predlog ministra...			

Internet	Naslov	Zakaj so Kemisu odklopili elektriko povsod, in ne le tam, kje je zahteval inšpektor		
Zaporedna št. 3	Medij	Finance.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 5. 3. 2020		
Stran v zbirki: 13	Avtor	Borut Hočevnar		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...svojege številca, se je odklop pravilno izvršil na edini mogoč način, to pa je z odklopom edinega merilnega mesta, iz katerega se napajajo vsi objekti. Gradbeni zakon med drugim določa, da če je nedovoljen objekt priključen na legalni objekt, se odklopi tudi ta objekt,« so še pojasnili v Elektru Ljubljana....			

Internet	Naslov	Lahko iz pisarn nastanejo stanovanja?		
Zaporedna št. 4	Medij	Mladina.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 6. 3. 2020		
Stran v zbirki: 21	Avtor	Bor Pungerčič		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...investitor bi imel pri tem postopku s slovensko zakonodajo opraviti na dveh ravneh – mestni in državni. Država v zakonu o urejanju prostora – ZUreP2 – in gradbenem zakonu – GZ – določa minimalne standarde, ki jih morajo dosegati stavbe glede na program rabe. Na mestni ravni določbe opisuje občinski prostorski načrt – OPN....			

Tisk	Naslov	DUTB z vrtočlavo izvršbo terja Vegradove podizvajalce		
Zaporedna št. 5	Medij	Dnevnik, Slovenija	Stran: 5	Površina: 677 cm ²
	Rubrika, Datum	Poslovni Dnevnik; 6. 3. 2020		
Stran v zbirki: 23	Avtor	Sebastjan Morozov		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	CELOVŠKI DVORI DUTB z vrtočlavo izvršbo terja Vegradove podizvajalce Podizvajalcem v soseski Celovški dvori je Vegrad ANI del obveznosti poravnal s stanovanji, a pri tem ni poskrbel za izbris hipotek. Potem ko je DUTB za prejeta stanovanja od podizvajalcev neuspešno zahtevala dodatno plačilo, je			

Internet	Naslov	Občine na poti digitalizacije		
Zaporedna št. 6	Medij	Times.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 5. 3. 2020		
Stran v zbirki: 25	Avtor	Danica Zavrl Žlebir		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...hitrost, varnost podatkov, boljšo uporabniško izkušnjo... Med storitvami, ki bi jih lahko v večji meri digitalizirali, so predvsem prostorsko načrtovanje in gradbeništvo , turizem, šport, kultura, vključevanje v upravljanje. Na delavnicah so predstavili tudi več primerov dobre prakse iz evropskega prostora. Tako je denimo...			

Internet	Naslov	Sejem Dom v Ljubljani		
Zaporedna št. 7	Medij	Dolenjskolist.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 5. 3. 2020		
Stran v zbirki: 27	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...graditeljstva v regiji – 59. Sejem Dom. 505 podjetij iz 29 držav bo pet dni predstavljalo storitve in izdelke, systemske rešitve in napredne tehnologije za dom, gradbeništvo in energijsko učinkovito stavbno pohištvo, ogrevalno in hladilno tehniko, notranjo opremo, ureditev okolice in rešitve za varovanje objektov. Neposredni...			

Tisk	Naslov	GIP Kodrič znak odličnosti		
Zaporedna št. 8	Medij	Posavski obzornik, Slovenija	Stran: 12	Površina: 93 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 5. 3. 2020		
Stran v zbirki: 28	Avtor	B. M.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...bilo v Portorožu v okviru strokovnega srečanja gradbenih sekcij pri Obrtno podjetniški zbornici Slovenije (OZS) podeljenih enajst znakov odličnosti v gradbeništvu 2020, med prejemnike pa se je zapisalo tudi podjetje GIP Kodrič iz Leskovca pri Krškem. Znake odličnosti so prejela gradbena podjetja, ki izpolnjujejo...			

Tisk	Naslov	Podjetniška pot ni enostavna		
Zaporedna št. 9	Medij	Posavski obzornik, Slovenija	Stran: 10	Površina: 190 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 5. 3. 2020		
Stran v zbirki: 29	Avtor	B. M.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Anton Miklavž, Sabina Pustišek, Aleksandra Sedaj, Stekloplan d.o.o. ter Marko Žarn; za 25-letno obdobje podjetništva : ELK01N d.o.o., DD Elmont d.o.o., Gradbeništvo Gorenc d.o.o., Gumarstvo Šiško d.o.o., Hišnik d.o.o.. [anko Kerin, Kovinarska-IPO io.o., Slavko Kozole, Martin Mlakar, Miro Sevšek, Jože Sternad, Miha...			

Tisk	Naslov	HALO, tukaj bralec Dolenjca!		
Zaporedna št. 10	Medij	Dolenjski list, Slovenija	Stran: 23	Površina: 353 cm ²
	Rubrika, Datum	Rezervirano za vas; 5. 3. 2020		
Stran v zbirki: 30	Avtor	M. Žnidaršič		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...obvoznico predstavlja celovito rešitev za promet na širšem šmihelskem območju. Glede drugega vprašanja pa so pojasnili: »Žive meje in preostala vegetacija po gradbeni zakonodaji niso objekt, zato ni potrebno pridobiti upravnih aktov za zasaditev. Pri zasaditvi in vzdrževanju živih mej ob cestah pa je potrebno upoštevati določila...			

Internet	Naslov	Občine na poti digitalizacije		
Zaporedna št. 11	Medij	Gorenjskiglas.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 5. 3. 2020		
Stran v zbirki: 32	Avtor	Danica Zavrl Žlebir		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...hitrost, varnost podatkov, boljšo uporabniško izkušnjo... Med storitvami, ki bi jih lahko v večji meri digitalizirali, so predvsem prostorsko načrtovanje in gradbeništvo , turizem, šport, kultura, vključevanje v upravljanje. Na delavnicah so predstavili tudi več primerov dobre prakse iz evropskega prostora. Tako je denimo...			

Tisk	Naslov	Stopajo po Ločičnikovih sledih		
Zaporedna št. 12	Medij	Primorski dnevnik, Slovenija	Stran: 7	Površina: 353 cm ²
	Rubrika, Datum	Tržaška; 5. 3. 2020		
Stran v zbirki: 33	Avtor	M. A. J.		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...uspeh in sodelovanje kandidatov pri dejavnostih slovenske narodne skupnosti v Italiji. V primeru izenačenosti pa člani komisije prednost dajejo študentom gradbeništva , da bi tako podprli bodoče inženirje, ki gredo po Ločičnikovih stopinjah - slednji je namreč bil gradbeni inženir, posvečal se je statičnim izračunom,...			

Internet	Naslov	Letos prvič obeležujemo svetovni dan inženirjev		
Zaporedna št. 13	Medij	New.dostop.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 5. 3. 2020		
Stran v zbirki: 35	Avtor	STA		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji , Inženirska zbornica Slovenije		
Povzetek	...Danes obeležujemo svetovni dan inženirjev. Dan je namenjen izpostavljanju dosežkov inženirjev in izboljšanju zavedanja, da sta inženirstvo in tehnologija v središču modernega načina življenja in trajnostnega razvoja. Organizacija ZN za izobraževanje, znanost in kulturo (Unesco) je 4. marec...			

Tisk	Naslov	Udeležili smo se skupnega strokovnega srečanja gradbincev...		
Zaporedna št. 14	Medij	Energetik, Slovenija	Stran: 42	Površina: 614 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 5. 3. 2020		
Stran v zbirki: 37	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...je kar 70 odstotkov manj. Po uvodnem pozdravu predsednika OZS, Branka Meha in okrogli mizi je sledila predstavitev »Kaj izvajalcem prinašajo spremembe Gradbenega zakona «. Člani IO Sekcije instalaterjev-energetikov OOO Maribor so ta dogodek združili s svojim delom in v času odmora izpeljali redno sejo sekcije, na kateri...			

Tisk	Naslov	"KO BOM VELIK, BOM INŠTALATER"		
Zaporedna št. 15	Medij	Energetik, Slovenija	Stran: 6	Površina: 862 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 5. 3. 2020		
Stran v zbirki: 39	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...dnevi tako za učence kot obrtnike izjemno pomemben dogodek. »Zavedati se moramo, da imamo v Sloveniji že vrsto let težave z obrtnimi poklici, predvsem v gradbeništvu - zidarstvo, inštalaterstvu in kovinarstvu,« je dodal Pulko. Medtem ko so se učenci od 1. do 5. razreda seznanjali s poklici cvetličarja, vrtnarja, kuharja,...			

Internet	Naslov	KOGRA 2020 – Komunala prihodnosti		
Zaporedna št. 16	Medij	Skupnostobcin.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 5. 3. 2020		
Stran v zbirki: 40	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...izkušnje - več o piškotkih. Tradicionalni strokovni posvet komunale – KOGRA 2020 bo letos potekal v četrtek, 26. marca 2020, v okviru mednarodnega sejma gradbeništva , energetike, komunale in obrti v Gornji Radgoni. Posvet organizirajo v okviru Inštituta za javne službe v sodelovanju z Zbornico komunalnega gospodarstva,...			

Tisk	Naslov	Ugotavljanje pravne narave sodobnih upravnih aktov		
Zaporedna št. 17	Medij	Pravna praksa, Slovenija	Stran: 6	Površina: 1.059 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 5. 3. 2020		
Stran v zbirki: 43	Avtor	Polonca Kovač		
	Teme	Zakon o prostorskem načrtovanju		
Povzetek	...izpostaviti občinske prostorske načrte (OPN), ki so neposredni temelj za nižje gradbeno dovoljenje, seveda pa morajo biti skladni z višjimi zakoni, na čelu z Zakonom o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt), kot je nazadnje leta 2019 presojalo Ustavno sodišče. 6 OPN, izpostavlja večina sodnikov, »ne pomeni odločanja o pravicah ali pravnih koristih...			

Tisk	Naslov	HIŠO ROBERTA KRANJCA KRASI FASADA JUBIZOL		
Zaporedna št. 18	Medij	Energetik, Slovenija	Stran: 54	Površina: 685 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 5. 3. 2020		
Stran v zbirki: 45	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Akademiji pod vodstvom tima naših strokovnjakov organiziramo najrazličnejša strokovna in praktična usposabljanja s področja vgradnje zaključnih slojev v gradbeništvo , na katerih tudi izvajalci gradbenih del pridobijo potrebna znanja za strokovno in pravilno vgradnjo naših toplotnoizolacijskih sistemov. Z njimi skušamo...			

Tisk	Naslov	Ali ste vedeli?		
Zaporedna št. 19	Medij	Panorama, Slovenija	Stran: 15	Površina: 322 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 5. 3. 2020		
Stran v zbirki: 47	Avtor	Franci Klemenčič		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...ALI STE VEDELI? * Da je v letu 2018 stopil v Sloveniji v veljavo gradbeni zakon . Ob tem je določeno, da morajo v upravnih enotah, v katerih odločajo o zaprosilu za dovoljenje, izdati to v 60. dneh. Če vloga ni popolna, se lahko rok...			

Internet	Naslov	Letos prvič obeležujemo svetovni dan inženirjev		
Zaporedna št. 20	Medij	Novice24.net, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 5. 3. 2020		
Stran v zbirki: 48	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji , Inženirska zbornica Slovenije		
Povzetek	...ustanovili WFEO. Unesco je tako leta 2019 tudi uradno razglasil svetovni dan, ki ga zato letos praznujemo prvič. Inženirstvo je ključnega pomena za sodobno družbo, saj skrbi za tehnološki in trajnostni napredek. Inženirstvo igra ključno vlogo pri doseganju ciljev ZN glede trajnostnega razvoja. Uporablja znanstvene principe za razvoj...			

Tisk	Naslov	Pravni napovednik		
Zaporedna št. 21	Medij	Pravna praksa, Slovenija	Stran: 51	Površina: 510 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 5. 3. 2020		
Stran v zbirki: 49	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...odškodninska odgovornost iz ⁹ⁿ *e se najpogostejšim napakam pri NEBRA: <wv/w.nebra.s/>. fl. jj9BH dogovarjanju pravic glede prejemkov iz HBB Celostno o novi gradbeni zakonodaji s pod- delovnega razmerja! fsBP" zakonskimi akti - rešitve za dileme v praksi HPMHf Združenje delodajalcev Slovenije: <www/.zds.sr> 'jBmgZ Agencija POTi;...			

Internet	Naslov	Odziv Ministrstva za okolje in prostor glede Kemisa		
Zaporedna št. 22	Medij	Gov.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 5. 3. 2020		
Stran v zbirki: 50	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...bo v tem primeru ogroženo varovanje okolja in zdravje ljudi. Je pa bila na MOP v času tega mandata ravno zaradi takšnih primerov pripravljena sprememba Gradbenega zakona . Postopki sprejemanja spremembe so se zaradi opravljanja tekočih poslov vlade v odstopu ustavili. Sprememba zakona je predvidela, da lahko v primeru varovanja...			

Internet	Naslov	Kemisu prepoved opravljanja dejavnosti, gospodarstvo opozarja na posledice		
Zaporedna št. 23	Medij	Iusinfo.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 5. 3. 2020		
Stran v zbirki: 52	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...možnosti zagotavljalo varovanje okolja. Kakšne so te možnosti, ni pojasnil. Prav zaradi takih primerov so na ministrstvu pripravili predlog spremembe gradbene zakonodaje , ki pa čaka na sprejem na vladi, saj ta tega ne more sprejeti v času, ko opravlja le tekoče posle. Predlog predvideva, da bi lahko vlada na predlog ministra...			

Internet	Naslov	Kemisu prepoved opravljanja dejavnosti, gospodarstvo opozarja na posledice		
Zaporedna št. 24	Medij	Findinfo.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 5. 3. 2020		
Stran v zbirki: 54	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...možnosti zagotavljalo varovanje okolja. Kakšne so te možnosti, ni pojasnil. Prav zaradi takih primerov so na ministrstvu pripravili predlog spremembe gradbene zakonodaje , ki pa čaka na sprejem na vladi, saj ta tega ne more sprejeti v času, ko opravlja le tekoče posle. Predlog predvideva, da bi lahko vlada na predlog ministra...			

V Mariboru nadaljnja predstavitev pionirk arhitekture, **gradbeništva** in oblikovanja

V Hiši arhitekture Maribor danes ponovno postavljajo v ospredje pionirke slovenske arhitekture, **gradbeništva** in oblikovanja. Tretja arhitekturna razstava, ki sta jo v sodelovanju z galerijo Dessa pripravila Center arhitekture Slovenije in Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta **ZRC SAZU**, predstavlja dela desetih ustvarjalk.

Razstava z naslovom *V ospredje III: pionirke slovenske arhitekture, **gradbeništva** in oblikovanja* nadaljuje niz razstav, katerih namen je strokovni in širši javnosti predstaviti pomemben del "anonimne" in zamolčane slovenske in evropske kulturne dediščine 20. stoletja, izpostavlja avtorji.

Predstavljena so dela desetih ustvarjalk, dejavnih na področju arhitekture, notranjega in industrijskega oblikovanja, arhitekturnega konservatorstva, urbanizma in **gradbeništva**, ki so oziroma še veljajo za tradicionalno moške poklice. Med njimi najdemo diplomantke Jožeta Plečnika in predstavnice povojnih generacij, ki so študij zaključile pri Edvardu Ravnikarju in Edu Mihevcu.

Predstavljene umetnice so Biba Bertok, Staša Blažič Gjura, Milica Detoni, Ljerka Finžgar, Carmen Jež Gala, Ksenija Šetina Grum, Nataša Štupar Šumi, Špelka Valentinčič Jurkovič, Marija Vovk in Metka Vrhunc.

Razstava bo na ogled do 3. aprila. V galeriji Dessa v Ljubljani je bila na ogled pred dvema letoma.

Hiša arhitekture Maribor (**HAM**) je začela delovati kot eden od projektov Univerze v Mariboru za Evropsko prestolnico kulture (**EPK**). V sodelovanju z drugimi združenji arhitektov v državi in širši regiji skrbi za predstavitve in promocijo sodobne arhitekture, Mariboru pa ponuja prostor za razstave, posvete in predstavitve vsebin, povezanih s sodobno arhitekturo in prostorom. Stalni prostor je pridobila oktobra 2016 v kletnih prostorih fakultete za **gradbeništvo**, prometno **inženirstvo** in arhitekturo.

Kemis zaradi črne gradnje odprte nadstrešnice ne sme opravljati dejavnosti, gospodarstvo opozarja na posledice

AKTUALNO

A. G., STA Hudo.com 5. Mar 2020

Gradbena inšpekcija je odločila, da je v obratu Kemisa na Vrhniki poleg rezervoarja za požarno vodo črna gradnja tudi odprta nadstrešnica za skladiščenje odpadkov, medtem ko prizidek k njej nima uporabnega dovoljenja. Kemis v teh objektih tako ne sme opravljati dejavnosti, zato iz gospodarstva že prihajajo opozorila o negativnih posledicah.

4

Po odločbah Inšpektorata RS za okolje in prostor mora Kemis odprto nadstrešnico v enem letu odstraniti in v njej takoj prenehati opravljati dejavnost. Za prizidek k njej pa Kemis nima uporabnega dovoljenja, zato zanj prav tako velja prepoved opravljanja dejavnosti, je povedal odvetnik vrhniške občine Tomaž Petrovič.

Novi dve delni odločbi je inšpektorat izdal, potem ko je že oktobra lani presodil, da je črna gradnja podzemni rezervoar za požarno vodo. V Kemisu odločb še niso prejeli.

Kemis je v okviru sanacije po požaru maja 2017 med drugim izvedel celovito nadgradnjo požarnega sistema, v okviru katere so celotno skladišče odpadkov pokrili z avtomatsko gasilno napravo na težko peno. Po požaru sanirani objekt obsega odprto nadstrešnico, kjer se hranijo odpadki, prizidek k njej ter kot del novega avtomatskega gasilnega sistema na novo zgrajeni podzemni betonski rezervoar za požarno vodo z nadzemnim kontejnerjem.

Že avgusta lani je gradbena inšpekcija ugotovila, da bi za gradnjo rezervoarja za požarno vodo Kemis potreboval gradbeno dovoljenje, ki pa ga ni pridobil. Zato je sklenila, da so vsi trije omenjeni objekti reciklažnega centra, ki so bili obnovljeni po požaru, črna gradnja, in Kemisu takrat naložila odstranitev. Prav tako je moralo podjetje prenehati opravljati dejavnost v spornih objektih.

Po Kemisovi pritožbi je ministrstvo za okolje in prostor septembra odločbo inšpektorata odpravilo in mu zadevo vmilo v ponovni postopek. Oktobra je inšpektorat izdal novo delno odločbo, s katero je ponovno ugotovil, da je podzemni rezervoar črna gradnja, zato ga mora Kemis odstraniti do 15. aprila. Postopek v primeru drugih dveh objektov pa je tekel naprej in se zaključil pred kratkim.

Inšpektorat je zaradi dejstva, da je podzemni rezervoar črna gradnja, že naložil odklop vode in elektrike za ta objekt. V sredo je Elektro Ljubljana Kemisu odklopil elektriko na celotnem kompleksu, danes pa po poročanju Radia Slovenija podjetje znova razpolaga z elektriko na vseh objektih, razen na rezervoarju. Inšpektorat pa je od komunale Vrhnika zahteval tudi, da Kemisu v roku desetih dni odklopi vodo.

V podjetju so poteze inšpektorata označili za povsem nerazumne in opozorili, da v primeru odklopa elektrike in vode ne bodo mogli več sprejemati nevarnih odpadkov, ob tem pa ne vedo, kaj bodo z obstoječimi nevarnimi odpadki v objektu.

Zaradi prepovedi opravljanja dejavnosti za Kemis se že pojavljajo opozorila pred novo krizo z nevarnimi odpadki, ki nastajajo v podjetjih in gospodinjstvih, podobno tisti po požaru leta 2017. "Državni organi so začeli izvajati te skrajne ukrepe, kljub temu da se na lokaciji podjetja trenutno nahaja 800 ton nevarnih odpadkov. S tem so ogrozili varnost in zdravje ljudi in okolja," so posvarili v Gospodarski zbornici Slovenije (GZS).

Po ugotovitvah zbornice postopki odklopa elektrike in vode potekajo z neverjetno naglico, čeprav vloge Kemisa za legalizacijo objektov po njihovih navedbah še nihče ni vzel niti v obravnavo. "To je presenetljivo, saj je Kemis pod stalim nadzorom inšpektorata za okolje in prostor, ki je redno spremljal tudi ukrepe podjetja za sanacijo objektov po požaru. Del sanacije je bila tudi nadgradnja požarne varnosti z izgradnjo rezervoarja požarne vode. Ravno to izboljšanje je inšpektorat razglasil za črna gradnjo, ki naj ga podjetje odstrani," se čudijo v zbornici.

Navedeni ukrepi so po njihovem mnenju "nerazumljivi, preuranjeni in nesorazmerni" glede na škodo, ki bo povzročena tako podjetju Kemis kot širšemu slovenskemu gospodarstvu in gospodinjstvom, ki se bodo soočili z vprašanjem, kako varno odstraniti nevarne odpadke.

Po oceni zbornice bi bilo zato primerno, da se do izdaje odločbe upravne enote Vrhnika o legalizaciji objektov na vrhniški lokaciji ukrepe pristojnih organov začasno zaustavi in s tem preprečita škoda in povzročanje splošne nevarnosti.

Minister za okolje in prostor Simon Zajc, ki opravlja tekoče posle, je ob robu zasedanja okoljskih ministrov EU v Bruslju napovedal, da bo ministrstvo v zgodbi s Kemisom v okviru zakonskih možnosti zagotavljalo varovanje okolja. Kakšne so te možnosti, ni pojasnil.

Prav zaradi takih primerov so na ministrstvu pripravili predlog spremembe **gradbene zakonodaje**, ki pa čaka na sprejem na vladi, saj ta tega ne more sprejeti v času, ko opravlja le tekoče posle. Predlog predvideva, da bi lahko vlada na predlog ministra v primeru, da bi bilo jasno, da je zaradi odločbe inšpektorja ogrožena javna varnost ali varovanje okolja, sprejela sklep, da se izvajanje take odločbe odloži.

Ob tem je Zajc ponovil, da je v Sloveniji nastopil čas, da si v nehamo zatiskati oči, da s tem, "ko potegnemo vodo v stranišču in vržemo smeti v kanto, naš problem z odpadki izgine". "Vzpostaviti moramo sistem ravnanja z vsemi odpadki, tudi s termičnimi objekti za obdelavo nevarnih in nenevarnih odpadkov. Takšne objekte potrebujemo in dlje, kot jim bomo nasprotovali, več težav bomo imeli," je dejal.

Zakaj so Kemisu odklopili elektriko povsod, in ne le tam, kje je zahteval inšpektor

Čas branja: 2 min

0

05.03.2020 23:30

Objavljamo pojasnilo Elektra Ljubljana, zakaj so Kemisu odklopili elektriko na celotnem kompleksu, čeprav je inšpektor zahteval odklop samo na enem objektu.

BORUT HOČEVAR

Foto: Borut Hočevar

Več iz teme:

[elektrika >](#)[Elektro Ljubljana >](#)[Kemisu >](#)[Inšpektorat RS za... >](#)

Elektro Ljubljana je **Kemisu** odklopil elektriko, smo **poročali v sredo**. V Kemisu so v četrtek objavili **javno pismo ministrstvu za okolje** in razložili, kako je bil odklop izveden.

»Včeraj ob 14.11 so nam brez kakršnegakoli vnaprejšnjega opozorila ali vročene odločbe izklopili tudi elektriko. Kljub temu, da je bilo treba elektriko izklopiti zgolj na manjšem delu kompleksa, kjer niso skladiščeni nevarni odpadki, so jo izklopili na celotnem kompleksu, in sicer tudi v delu, kjer skladiščimo nevarne odpadke in to deset dni pred rokom za izvršitev odločbe,« so med drugim zapisali v Kemisu.

Za pojasnilo smo prosili Elektro Ljubljana.

Odločbo **Inšpektorata RS za okolje in prostor** so v Elektru Ljubljana dobili v ponedeljek, 2. marca, so začeli pojasnilo v ljubljanskem distributerju električne energije.

»Z odločbo nam je bila kot upravljavcu omrežja z električno energijo naložena izvršitev odklopa nelegalnega objekta C. Ob izvedbi odklopa 4. marca smo Kemisu

seznanili, da smo dolžni izvršiti inšpekcijsko odločbo ter jim odločbo ob tem tudi pokazali.«

»Niti inšpekcijska odločba niti zakonodaja nam ne nalagata, da moramo v primeru izvrševanja odločbe inšpekcijskega zavezanca vnaprej opozoriti ali, da moramo odločbo izvesti zadnji dan dovoljenega roka,« so nadaljevali v Elektru Ljubljana.

»Ob tem posebej poudarjamo, da so distribucijska podjetja zgolj izvrševalec odločbe Inšpektorata RS za okolje in prostor in v nobenem primeru nismo pristojni presojeti utemeljenosti ali smotrnosti odločitve inšpektorja. V naši pristojnosti je izključno poseganje v merilno napravo (števec) ter v stikalo ločilnega mesta (glavne varovalke, razdelilna omara srednjenapetostnega dovoda in drugo).«

Odklop od javne energetske infrastrukture vedno izvedejo z izklopom ustreznega elementa, ki je del distribucijskega omrežja ter z demontažo električnega števca, pojasnjujejo distributerji in dodajajo: »Ne smemo pa posegati v elektroinstalacijski del objektov lastnika.«

»Glede na dejstvo, da objekt C, ki je predmet odločbe, nima svojega merilnega mesta, svojih varovalk in svojega števca, se je odklop pravilno izvršil na edini mogoč način, to pa je z odklopom edinega merilnega mesta, iz katerega se napajajo vsi objekti.

Gradbeni zakon med drugim določa, da če je nedovoljen objekt priključen na legalni objekt, se odklopi tudi ta objekt,« so še pojasnili v Elektru Ljubljana.

Lahko iz pisarn nastanejo stanovanja?

S spremembo poslovnih stolpnic v večstanovanjske zgradbe bi lahko hitro in razmeroma poceni pridobili obsežne stanovanjske površine točno tam, kjer jih zaradi pomanjkanja nadzora nad trgom najema najbolj primanjkuje

Petrol se seli. Glede na sedanje razmerje med ceno najema ali prodaje poslovnih in stanovanjskih prostorov bi si lahko predstavljali, da bi stavbo kupil inovativen investitor, ki bi preračunal, da se mu bodo tudi višji stroški celostne prenove povrnili, če bo iz poslovne stolpnice naredil stanovanjsko.

© Borut Peterlin

Ko je 19. aprila 1931 direktor Pokojninskega zavoda Vekoslav Vrtovec na križišču današnje Slovenske ceste in Tomšičeve ulice položil temeljni kamen za ljubljanski Nebotičnik, v Ljubljani niso začeli graditi samo najsodobnejše stavbe v tem prostoru z armiranobetonsko konstrukcijo, prvo klimatsko napravo in tremi dvigali, ampak je mesto predvsem dobilo povsem novo tipologijo – stanovanjsko-poslovno stolpnico. Po drugi svetovni vojni ji je z gospodarsko rastjo sledilo še več drugih – Metalkina, Petrolova, Avtotehnina, Delova in kompleks na Trgu republike. Nova velika podjetja so želela svojo moč in napredek poudariti s prepoznavnimi simboli rasti in razvoja.

Ko so v obdobju tranzicije ta podjetja propadla ali izgubila moč, so njihove nepremičnine menjale lastnika in monolitno lastništvo je postopoma razpadlo v mozaik lastništev manjših podjetij in

različnih interesov. Pomanjkanje parkirnih mest na osrednjih lokacijah je sicer zmanjševalo njihovo privlačnost in večja podjetja so se začela seliti na mestno obrobje, a poslovne površine so ostajale zasedene. Povpraševanje v času konjunktura je bilo veliko in celo nekdanja meščanska stanovanja so postajala pisarniški prostori.

V obdobju gospodarske krize po letu 2008 pa so se deloma zaradi pešanja finančne moči in deloma zaradi spremenjenih potreb pisarne v središču mesta začele prazniti. Njihova cena je bila (drugače, kot je veljalo za stanovanjske površine) vse nižja in ta usmeritev je prisotna še danes. Razlika med ceno stanovanj in pisarn se veča. Kvadratni meter poslovnih prostorov je zdaj mogoče najeti za približno 10 evrov, najemnine za stanovanja so tudi nekajkrat višje.

A ta usmeritev ponuja priložnost za premislek o načinih bivanja v mestu, ustaljenem načinu lotevanja stanovanjske gradnje in potencialu, ki ga ti prostori ponujajo v odziv na najbolj žgoče težave slovenskega nepremičninskega trga, še posebej, ko gre za ljubljansko mestno središče. S spremembo poslovnih stolpnice v večstanovanjske zgradbe bi lahko hitro in razmeroma poceni pridobili obsežne stanovanjske površine točno tam, kjer jih zaradi pomanjkanja nadzora nad trgov najema najbolj primanjkuje.

Metalkina, Delova in druge stolpnice so sicer danes ponovno dokaj zasedene, a ko gre za manjše, posamezne prostore, se rast vrednosti stanovanj že kaže tudi v spreminjanju namembnosti. Kot pojasnjuje nepremičninski agent Boštjan Blatnik: »Nekoč so bila v teh stavbah meščanska stanovanja, potem pisarne, od gospodarske krize pa so v njih spet stanovanja.« A zdaj ta »stanovanja« niso več namenjena meščanom. Z občutnim povečanjem števila turistov in uveljavitvijo spletnih platform za kratkotrajni najem (Booking, Airbnb) je za lastnike nepremičnin kratkotrajni, turistični najem postal nekajkrat bolj dobičkonosen od dolgotrajnega in hkrati dovolj preprost, da se z njim lahko ukvarja kdorkoli. Posledic verjetno ni treba ponovno navajati: vse manj stanovalcev, višje najemnine, preobremenitev infrastrukture itd.

Pri večjih objektih, kot so poslovne stolpnice, za zdaj takšnih sprememb ni opaziti. Deloma je za to kriva že omenjena lastniška struktura, ki otežuje ali povsem onemogoča celovito prenovo in prekvalifikacijo stavb. Čeprav si je mogoče predstavljati tudi bolj parcialne rešitve, pri katerih bi sprememba namembnosti potekala postopoma – po nadstropjih –, so tehnično in birokratsko težje izvedljive in zaradi tega manj privlačne. Za vsak takšen poseg se zahteva soglasje vseh lastnikov objekta, in kot si lahko predstavlja slehernik, ki je že bil kdaj na sestanku hišnega sveta, to ni preprosta naloga.

Poslovna stolpnica A'Dam v Amsterdamu po prenovi in predelavi iz poslovnega objekta v mešan stanovanjskoposlovni objekt

Deloma pa je razlog tudi odsotnost investitorjev, ki bi v takšnih prenovah videli potencial. Je to zato, ker potenciala v resnici ni? Obstajajo zakonodajne in birokratske ovire?

Za primer lahko vzamemo Petrolovo poslovno stavbo. Družba Petrol načrtuje selitev iz sedanje stolpnice na Dunajski cesti 50 že leta 2021. Na območju Plečnikovega stadiona, na Dunajski 70, bo zgradila novo 70-metrsko stavbo. Na lanskem natečaju je bila izbrana arhitekturna rešitev. Kakšni so načrti za staro stavbo, za zdaj še ni znano. Pred leti, ko je Petrol še razmišljal o prenovi, je bil izpeljan vabljeni arhitekturni natečaj s to nalogo, a je Petrol od načrta hitro odstopil. Pri poskusni prenovi najvišjega nadstropja je postalo jasno, da bi bilo poleg interjerja nujno zamenjati tudi celotno fasado skupaj s stavbnim pohištvo, to pa bi preveč podražilo investicijo.

Poleg tega stroški prenove niso edini razlog za selitev. Dodatna težava na sedanji lokaciji je zagotavljanje zadostnega števila parkirnih mest za vseh 600 zaposlenih. Območje Plave lagune je bilo urbanistično zasnovano pred skoraj pol stoletja in ne omogoča širitve parkirnih površin drugam kot pod zemljo. To pa je spet težje kot postaviti novogradnjo.

Petrol se torej seli. Glede na sedanje razmerje med cenami najema ali prodaje poslovnih in stanovanjskih prostorov bi si lahko predstavljali, da bi stavbo kupil inovativen investitor, ki bi preračunal, da se mu bodo tudi višji stroški celotne prenove stavbe povrnili, če bo iz poslovne stolpnice naredil stanovanjsko.

Projekt Riverpark v Frankfurtu arhitekturnega biroja Ole Scheeren

Poslovne stavbe so že v izhodišču zasnovane za čim večjo fleksibilnost notranje ureditve. Ko odstranimo montažne notranje stene in dotrajano fasado, ostane armiranobetonski skelet, kakršne poznamo z gradbišč – zdaj na primer tistega na Bavarskem dvoru. Glede na velike razpone bi bili nujni posegi v konstrukcijo minimalni. Odpadejo torej vsi izkopi, ureditev infrastrukture in postavljanje celotne konstrukcije. Ostaneta nova fasada in notranja ureditev, ki pa sta potrebni tudi pri novogradnji. Celo z upoštevanjem stroška odvoza materiala bi morala biti prenova cenejša od novogradnje.

Tudi če objekt že obstaja, je seveda treba urediti novo gradbeno dokumentacijo. Zakonski postopek pojasnjuje Tomaž Krištof, predsednik Zbornice za arhitekturo in prostor: »Minimalna zahteva pri spremembi iz pisarniških prostorov v stanovanjske je pridobitev gradbenega dovoljenja za spremembo namembnosti – to je treba že, če z vrat preprosto snamete nalepko z imenom podjetja in namesto nje daste nalepko s svojim imenom, prostore pa začnete uporabljati kot stanovanje. Si pa težko predstavljamo takšno spremembo namembnosti brez posega v konstrukcijo stavbe. V tem primeru pa je že treba pridobiti klasično gradbeno dovoljenje.«

Hipotetični investitor bi imel pri tem postopku s slovensko zakonodajo opraviti na dveh ravneh – mestni in državni. Država v zakonu o urejanju prostora – ZUreP2 – in **gradbenem zakonu** – GZ – določa minimalne standarde, ki jih morajo dosegati stavbe glede na program rabe. Na mestni ravni določbe opisuje občinski prostorski načrt – OPN. Ta za vsako parcelo predpisuje dovoljeno rabo prostora. A kot pojasnjuje pristojno ministrstvo za okolje in prostor: »Zakon ne določa natančno, v katero vrsto namenske rabe prostora sodijo 'pisarniške površine', ker namensko rabo prostora definirajo predvsem dejavnosti, ki potekajo na določenem območju. Glede na vsebino OPN bi pisarniške površine lahko uvrstili v območja stanovanj in tudi v območja centralnih dejavnosti.«

Glede na to, da je območje Dunajske 50 označeno kot »osrednje območje centralnih dejavnosti«, za zdaj neskladja z zakonom ni. Seveda pa OPN predpisuje tudi – ponovno – parkirna mesta. Glede na to, da sedanji standardi za stanovanjske stavbe predpisujejo celo več parkirnih mest kot za poslovne, se Petrolova težava ponovi tudi pri novem lastniku. Za pridobitev uporabnega dovoljenja (ki je pogoj za prodajo nepremičnin) bi moral zagotoviti zadostno število parkirnih površin v bližnji okolici, na primer z gradnjo garažne hiše na prazni lokaciji v soseski Bežigranski dvor med Dunajsko cesto, Topniško in Peričevo ulico.

Ta rešitev ni na voljo v drugem hipotetičnem primeru, ki si prav tako zasluži preveritev – pri stolpnici Metalka. Zaradi razdrobljenega lastništva je Metalka sicer bolj zapleten primer, a obenem je lokacija v mestnem središču tudi močnejši magnet za investitorje in za stanovalce. Če predvidimo, da lastništvo celotne stavbe prevzame en investitor in da so vsi drugi pogoji enaki kot pri Petrolovi stavbi, kako bi bilo mogoče rešiti zagato s parkirnimi mesti?

Resnična težava predpisov je, da za vse uporabnike predvidevajo enak življenjski slog. Ter da pregovorno počasi sledijo spremembam v družbi. Ko govorimo o štiričlanski družini z otroki nekje v predmestju, je zagotavljanje vsaj enega, po možnosti pa dveh parkirnih mest na stanovanje gotovo nujno. A če si predstavljamo potencialnega stanovalca prenovljene Metalke, ta slika ne drži več povsem. Dokler je zaposlen v mestnem središču (to se zdi najverjetneje), za vsakodnevne opravke tako rekoč ne potrebuje avtomobila. Do delovnega mesta brez težav skoči s kolesom, trgovine so pred vrati, vrtec ali šola je dovolj blizu, da lahko otroke tja pospremi peš. Za daljše poti znotraj mesta ali prevoz večjih nakupov lahko uporabi katerega izmed sistemov souporabe električnih vozil, ki so vsak dan konkurenčnejša. Ali za takšnega stanovalca še vedno veljajo enake zahteve, kot so predvidene v predpisih?

Da tak hipotetični meščan ni samo izmislek, začenjajo počasi nakazovati tudi podatki o prodaji novih avtomobilov v Nemčiji in drugih zahodnih državah. Ne glede na stopnjo gospodarske rasti se v Nemčiji proda vsako leto manj avtomobilov. Upad je za zdaj majhen, a tudi sistemi souporabe električnih vozil so še v povojih. Z vsak dan večjo razširjenostjo se bo postopoma znižala tudi cena rabe teh sistemov, zato bodo (še posebej v prenatrpanih mestnih središčih) vsak dan konkurenčnejši. Če k temu dodamo težnjo mestnih uprav, da umirjajo in zmanjšujejo količino prometa v središčih, možnost stanovanjske stolpnice z minimalnim številom parkirnih mest ni več tako nerealna.

Ne tej točki se občinski upravi ponuja možnost, da prepozna smiselnost zamisli in dovoli izjemo. V OPN obstajajo postopki, po katerih lahko mestna oblast omogoči izvedbo za mesto koristnih projektov s tem, da omili predpise.

Če gremo torej s tem hipotetičnim scenarijem do konca, lahko predvidimo tudi strukturo stanovanj.

V zadnjem desetletju je bilo več kot 90 odstotkov novozgrajenih stanovanjskih enot v Ljubljani takšnih s površino sto ali več kvadratnih metrov. Gre za luksuzna stanovanja za najpremožnejše, ki se pogosto kupujejo kot naložba in ostajajo prazna. Manjša stanovanja (garsonjere in enosobna stanovanja) pa so bila – še posebej v mestnem središču – preurejena za kratkoročni najem. Iz demografskih kazalcev razberemo, da delež samskih oseb, samskih staršev z enim otrokom ali parov brez otrok narašča. Razlika med ponudbo in povpraševanjem na trgu je očitna.

Sodobna zasnova prenove Metalkine stolpnice bi zato morala vključevati vsaj 50 odstotkov najmanjših stanovanj, preostalih 50 odstotkov pa bi razdelili med srednje velika in velika, luksuzna stanovanja.

Trisna etažna površina v Metalki znaša približno 500 kvadratnih metrov, stavba ima 14 nadstropij, to je skupaj 7000 kvadratnih metrov površin.

Trisna etažna površina v Metalki znaša približno 500 kvadratnih metrov, stavba ima 14 nadstropij, to je skupaj 7000 kvadratnih metrov površin. Na polovici te kvadrature dobimo 70 stanovanjskih enot s povprečno površino 50 kvadratnih metrov, 35 enot po 70 kvadratnih metrov in približno deset enot, večjih od 100 kvadratnih metrov. Skupno novih 115 stanovanjskih enot v središču Ljubljane. In to stanovanjskih enot, ki bi bivanje v središču omogočile ne le najpremožnejšim, temveč resničnemu preseku družbe, s poudarkom na stanovanjsko ogroženih demografskih skupinah, kot so mladi, samozaposleni, samski starši in tako dalje.

Idealen investitor za takšen projekt se zdi Stanovanjski sklad Republike Slovenije, a kot je ta pojasnil v odgovoru: »Stanovanjski sklad RS v sklopu svojih dejavnosti in ukrepov nima predvidenih aktivnosti za spreminjanje pisarniških površin v stanovanjske površine, saj skladno s finančnimi in kadrovskimi zmoglostmi izvaja ukrepe po ReNSP15-25, ki ji sledijo, tak ukrep pa ni med ukrepi, ki mu jih nalaga ReNSP15-25.« Ministrstvo za okolje in prostor pa je konceptu naklonjeno. Urad državnega sekretarja Aleša Prijona sporoča: »Glede na to, da povpraševanje po stanovanjih močno presega ponudbo stanovanj, je ena od možnosti tudi sprememba namembnosti pisarniških oz. poslovnih površin v stanovanjske površine. Na ta način se lahko relativno hitro pridobijo nova stanovanja, in kar je tudi pomembno, za to niso potrebni novi posegi v prostor.« Potencial torej obstaja. Kdo ga bo izkoristil prej, bo pokazal čas. Tomaž Krištof poudarja: »Stanovanja se prodajajo za bistveno višjo ceno kot pisarniški prostori in našli so se že vlagatelji, ki za majhen denar kupijo pisarniško stavbo, jo predelajo v stanovanjsko in jo z dobičkom prodajo. Občinski prostorski načrti to večinoma omogočajo, druge spodbude države ali

---

občine pa po mojem niso potrebne, saj gre za dobičkonosno dejavnost. V starih stavbah se bodo naselile nove dejavnosti. To v zgodovini naših mest ni nič nenavadnega, vemo, da so v prostorih starih mestnih jeder, kjer danes kraljujejo restavracije in butične trgovine, nekoč bili čevljarji, mesarji, obrtne delavnice in podobno.«

Delite članek

CELOVŠKI DVORI

DUTB z vrtoglavo izvršbo terjaja Vegradove podizvajalce

Podizvajalcem v soseski Celovški dvori je Vegrad AM del obveznosti poravnal s stanovanji, a pri tem ni poskrbel za izbris hipotek. Potem ko je DUTB za prejeta stanovanja od podizvajalcev neuspešno zahtevala dodatno plačilo, je zdaj proti vsakemu od njih vložila izvršbo v višini več kot 20 milijonov evrov.

✦ Sebastjan Morozov

Podizvajalci skupine Vegrad pri Celovških dvorih v Ljubljani, ki jim je propadli gradbenec izvedena dela delno plačal s stanovanji, so v preteklih dneh obnemeli. Od DUTB so namreč prejeli vrtoglavo izvršbo. Za glavnicu naj bi vsak od podizvajalcev, ki so kot plačilo za opravljeno delo prejeli eno ali več stanovanj, plačal 13,62 milijona evrov, poleg tega DUTB od vsakega terja še plačilo rednih obresti v višini 632.000 evrov in zamudnih obresti na glavnicu, kar je doslej naneslo že več kot devet milijonov evrov, je opozoril eden od Vegradovih podizvajalcev, ki ni želel biti imenovan. Po njegovih pojasnilih DUTB terja podizvajalce za neizterjano posojilo, ki ga je Vegrad najel pri Novi Ljubljanski banki (NLB), kasneje pa je bilo preneseno na DUTB.

Zgodba ima dolgo brado. Ker Vegradova hčerinska družba Vegrad AM pred zaključkom gradnje Celovških dvorov ni imela sredstev, da bi z denarjem poplačala obveznosti podizvajalcem, ti pa so končanje dogovorjenih del pogojevali s plačilom, so podizvajalci del plačila prejeli s stanovanji, precejšen del terjatev pa so prijavili v stečajno maso. V kupoprodajni pogodbi za stanovanja se je Vegrad zavezal, da bo podizvajalcem priskrbel izbrisne pobotnice za izbris hipotek od NLB, a se to ni zgodilo. Na ta način prejeta stanovanja so bila sicer bremen prosta, je pa imela NLB plombo na zemljišču, na katerem stojijo bloki, je povedal podizvajalec.

Toda po sedmih letih, potem ko so bile slabe terjatve iz državnih komercialnih bank prenesene na DUTB, je slednja leta 2017 od podizvajalcev, ki so kot plačilo dobili stanovanja, zahtevala, da morajo za kvadratni meter pridobljenega stanovanja doplačati še približno tisoč evrov. Takšna ideja je bila za podizvajalce nesprejemljiva.

Napake v prid podizvajalcem

»Podizvajalci Celovških dvorov so bili večkrat obravnavani na sejah komisije državnega zbora za nadzor javnih financ, kjer so se njeni člani strinjali, da mora vlada kot skupščina DUTB poskrbeti, da podizvajalci za prejeta stanovanja prejmejo izbrisne pobotnice. Večkrat smo se sestali s predstavniki DUTB, ki so nam zatrjevali, da jih pri izdaji izbrisnih pobotnic omejuje zakon in da o tem lahko odloči le vlada,« je pojasnila Vera Krivec, ki je pridobila pooblastila za zastopanje okoli 20 od približno 45 nekdanjih podizvajalcev Vegrada, ki so v Celovških dvorih pridobili stanovanja, poleg tega pa zastopa še domnevno prevarane podizvajalce v koprskem stanovanjskem projektu Nokturno; tudi ti so v zameno za opravljena gradbena dela prejeli približno ducat stanovanj, zdaj pa jih DUTB toži.

Toda vlada je zavzela stališče, da se DUTB ne bi smel odpovedati hipotekam, saj zakon o ukrepih za krepitev stabilnosti bank določa, da slaba banka ne sme odpustiti dolga, odpoved zavarovanju pa ima enake učinke. Po prepričanju Krivčeve bi bilo to možno, kar bodo dokazali na sodišču. Kot je povedala, je pri pregledu obsežne dokumentacije našla številne napake v prid podizvajalcem, na podlagi katerih bodo ti na sodišču uspeli dokazati svoj prav.

Če se podizvajalci ne bodo mogli rešiti iz težav s pritožbami že v izvršilnih postopkih, pri čemer Krivčeva meni, da jim bo to na sodišču uspelo in da bo na tej podlagi DUTB prisiljena izbrisati hipoteke, Krivčeva napoveduje vložitev skupinske tožbe proti DUTB. »Skupinska tožba je smiselna, saj posamezni podizvajalec zaradi visokega tožbenega zahtevka ni sposoben prenesti visokih pravnih in odvetniških stroškov; v primeru skupinske tožbe se bo breme porazdelilo,« je

dejala. Po njenem prepričanju je DUTB namenoma vložila visoke tožbe proti vsakemu podizvajalcu s ciljem, da bi jim na sodišču zaradi visokih pravnih stroškov otežila obrambo.

»Dolga ne moremo odpisati«

Kot so pojasnili na DUTB, so bile nepremičnine, ki so jih prejeli podizvajalci namesto plačila za opravljeno delo, že ob prenosu lastništva obremenjene s hipotekami, ki niso bile poplačane. »Brez prejema ustreznega nadomestila nimamo pravne podlage za izdajo izbrisnih dovoljenj podizvajalcem, ki imajo v lasti 55 s hipoteko obremenjenih stanovanj in poslovnih prostorov s pripadajočimi parkirnimi prostori in shrambami v soseski Celovški dvori,« so zatrjili na DUTB. Zato so podizvajalcem ponudili, da obremenjene nepremičnine odkupijo po nižji ceni od tržne, saj bi se s tem obe nasprotni strani izognili stroškom sodnih postopkov.

V DUTB so poudarili, da se zavedajo kompleksnega pravno-ekonomskega položaja podizvajalcev, ki so s kompenzacijo od Vegrada pridobili obremenjena stanovanja in poslovne prostore. Ker pa za izdajo izbrisnih pobotnic DUTB nima pravne podlage, je »v skladu s svojim poslanstvom, ki je maksimiranje premoženja države v dobrobit davkoplačevalcev, vložila izvršbe«. V tej zadevi se namreč ne morejo odpovedati zavarovanju in odpisati dolga, saj bi to pomenilo kršitev zakona o ukrepih RS za krepitev stabilnosti bank in neenakopravno obravnavo dolžnikov, so dodali na DUTB. x

V kupoprodajni pogodbi za stanovanja se je Vegrad zavezal, da bo podizvajalcem priskrbel izbrisne pobotnice za izbris hipotek od NLB, a se to ni zgodilo.

Po prepričanju Vere Krivčeve je DUTB namenoma vložila visoke tožbe proti vsakemu podizvajalcu – zato da bi jim na sodišču zaradi visokih pravnih stroškov otežila obrambo.

13,62 mio. €

GLAVNICE zahteva DUTB od vsakega podizvajalca Vegrada, ki je kot plačilo za opravljeno delo prejel eno ali več stanovanj. Poleg tega terja še plačilo rednih in zamudnih obresti na glavnico.

Propadli Vegrad je podizvajalcem, ki so sodelovali pri gradnji Celovških dvorov v Ljubljani (na fotografiji), izvedena dela delno poplačal s stanovanji. Pred dnevi pa jih je skoraj kap: od DUTB so prejeli vrtoglavo izvršbo. Jaka Gasar DOKUMENTACIJA DNEVNIKA

Udeleženci gorenjske delavnice o digitalizaciji v Škofji Loki / Foto: Primož Pičulin

Občine na poti digitalizacije

Besedilo: Danica Zavrl Žlebir

Kategorija: Škofja Loka / četrtek, 5. marec 2020 / 07:33

V Škofji Loki je potekala ena od regijskih delavnic o digitalizaciji občin. Izvaja jih digitalno inovacijsko stičišče 4PDIH, ki je rezultat strateškega partnerstva med Skupnostjo občin Slovenije in Fakulteto za elektrotehniko Univerze v Ljubljani ter s podporo Ministrstva za javno upravo.

Škofja Loka – »V Škofji Loki je že deveta regijska delavnica, ki jih ta čas izvajamo po Sloveniji. Danes sodeluje 18 udeležencev iz gorenjskih občin, ki jih želimo seznaniti z možnostmi digitalizacije procesov. Delavnice so namenjene raziskavi stanja in potreb slovenskih občin na področju digitalizacije za pripravo ukrepov na področju pametnih lokalnih skupnosti. Že v tem letu bo ministrstvo za javno upravo objavilo razpis za financiranje projektov na področju digitalizacije,« je povedala Andreja Hlišč, ki je skupaj z Juretom Verhovnikom vodila delavnico v Škofji Loki.

Z digitalizacijo v lokalnih skupnostih obljublajo manj birokracije in administrativnih ovir, boljše storitve, večjo transparentnost procesov, prilagajanje storitev posameznim skupinam ljudi, hitrost, varnost podatkov, boljše uporabniško izkušnjo ... Med storitvami, ki bi jih lahko v večji meri digitalizirali, so predvsem prostorsko načrtovanje in **gradbeništvo**, turizem, šport, kultura, vključevanje v upravljanje. Na delavnicah so predstavili tudi več primerov dobre prakse iz evropskega prostora. Tako je denimo prva digitalna občina na svetu iz nizozemskega mesta Molenwaard digitalizirala do 90 odstotkov vseh storitev, namesto da bi gradili novo zelo drago občinsko stavbo. Udeleženci so slišali tudi za primere iz Estonije, Danske, Madžarske, Finske,

Latvije, Španije in Finske. Več možnosti za sodelovanje v projektih pa ponujajo tudi v Sloveniji. Andreja Hlišč je napotila udeležence delavnic na tri: Digi Fed (namenjen malim in srednjim podjetjem), Carpe Digem (ukvarjajo se z ekosistemi) in Digital Regions (slovenski program za izboljšanje kohezijske politike).

Tudi v nekaterih slovenskih občinah so že uspešno vključeni v procese digitalizacije. Kako je na tem področju v občini Škofja Loka? »Veliko stvari je, ki smo jih v preteklih letih v občini Škofja Loka že digitalizirali. Imamo sisteme, ki se zanašajo na internetne strani in nam v realnem času sporočajo kakovost zraka in obremenjenost s prometom. Delno nam je uspelo digitalizirati delo občinske uprave in javnih zavodov. Želimo si narediti korak naprej, da te stvari veliko bolje povežemo v enotno platformo, ki bo občankam in občanom na voljo ne glede na to, ali gredo v knjižnico ali na občino. To je moj končni cilj, uporabnicam in uporabnikom želimo ponuditi prijazno storitev, s katero lahko opravijo vse,« odgovarja župan Tine Radinja in dodaja, da v občini že nestrpno čakajo na obljubljeni razpis ministrstva za javno upravo, ki ga je napovedal že predprejšnji minister za javno upravo. »Nanj smo pripravljene in tudi današnji posvet je namenjen temu, da še bolje razumemo svoje potrebe na tem področju,« je sklenil Radinja.

FOTO: 59. sejem Dom

5.3.2020 | 16:10

Ljubljana - Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani je včeraj vrata odprl največji mednarodni sejem graditeljstva v regiji – 59. sejem Dom. 505 podjetij iz 29 držav bo pet dni, torej do 8. marca, predstavljalo storitve in izdelke, systemske rešitve in napredne tehnologije za dom, **gradbeništvo** in energijsko učinkovito stavbno pohištvo, ogrevalno in hladilno tehniko, notranjo opremo, ureditev okolice in rešitve za varovanje objektov.

Neposredni razstavljalci prihajajo iz Slovenije ter sosednjih Avstrije in Hrvaške, sporazumno je letošnji sejamski nastop odpovedalo pet podjetij iz Italije, 213 podjetij iz tujine oziroma njihove blagovne znamke pa zastopajo slovenska podjetja, tako da v danih razmerah zaradi koronavirusa ni razlogov za preplah. Statistika s preteklih sejmov kaže, da več kot polovica obiskovalcev prihaja iz osrednje Slovenije, ostali pa iz drugih regij. Med množico razstavljalcev smo tudi letos opazili veliko pomembnih podjetij iz dolenjske regije.

Sejem je včeraj uradno odprl Marjan Šarec, ob tej priložnosti so podelili tudi nacionalni okoljski certifikat – Znak kakovosti v graditeljstvu 2019 (ZKG).

Sejem Dom bo odprt do 8. marca.

V skladu s priporočili Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) so na sejmišču namestili razkuževalne točke in še toliko bolj poskrbeli za redno zračenje dvoran.

Dogajanje na razstavnih prostorih vse dni spremljajo brezplačna svetovanja in predavanja neodvisnih strokovnjakov Gradbenega inštituta ZRMK in Mreže ENSVET – Eko sklada.

Na včerajšnji novinarski konferenci podjetja Lumar so predstavili novosti in trajnostne rešitve, ki jih združujejo pod konceptom Lumar Zero Emission Living®. Gre za skupek rešitev, ki so jih leta 2016 začeli na področju trajnostnega bivanja in mobilnosti z BMW Slovenija in njihovo znamko BMW i ter so na podlagi izkušenj in pridobljenih znanj prerasle v celovit koncept podjetja Lumar za bivanje brez emisij in prehod v brezogljicho družbo. Vse so danes že del njihove standardne ponudbe. Koncept Lumar Zero Emission Living® je del prihodnje usmeritve in delovanja, zato v tej smeri razvijajo tudi nove linije hiš, trajnostne koncepte in iščejo nova partnerstva ter sodelovanja.

Največji sejem Gospodarskega razstavišča je zapolnil vse obstoječe dvorane in še tri montažne.

Sejem bo v soboto odprt od 10. do 19. ure, v nedeljo pa do 18. ure.

GIP Kodrič znak odličnosti

PORTOROŽ, LESKOVEC PRI KRŠKEM – V začetku februarja je bilo v Portorožu v okviru strokovnega srečanja gradbenih sekcij pri Obrtno podjetniški zbornici Slovenije (OZS) podeljenih enajst znakov odličnosti v **gradbeništvu** 2020, med prejemnike pa se je zapisalo tudi podjetje GIP Kodrič iz Leskovca pri Krškem. Značke odličnosti so prejela gradbena podjetja, ki izpolnjujejo najvišja merila poslovne odličnosti, dosegajo uravnotežene rezultate poslovanja, delujejo družbeno odgovorno in stremijo k razvoju ter visoki kakovosti izdelkov in storitev.

Kakor so v obrazložitvi ob podelitvi znaka odličnosti podjetju GIP Kodrič d.o.o. zapisali na OZS, so bili v podjetju od leta 1985 dalje najprej osredotočeni v izvajanje manjših gradbenih del, skozi leta pa se je razvilo v podjetje, ki se ukvarja s splošnimi gradbenimi deli, gradbeno mehanizacijo in prevozi na lokalnem območju in v širši okolici »Lani so sprejeli novo pomembno poslovno odločitev – iz s. p. so se preoblikovali v družbo. Za kakovostno delo in izvedbo skrbi več kot 15 zaposlenih, ki se nenehno izobražujejo na seminarjih, sejnih in podobno. Vizija podje-

tja je nenehno napredovanje in izboljševanje storitev v skladu z vsemi gradbenimi standardi in predpisi. Kot radi poudarijo, pri izvedbi gradbenih storitev skrbijo za ekološki način gradnje. Svojim strankam želijo zagotoviti le najvišjo kakovost in dobro počutje v njihovih bivanjskih prostorih, zato sledijo razvoju novih materialov in tehničnih rešitev na področju energetske varčne gradnje,« so še zapisali na OZS. Podjetje GIP Kodrič ima sedež v Žadovinku. Kot direktor ga vodi **Primož Kodrič** ob podpori ustanovitelja in prokurista **Jožefa Kodriča**. **B. M./vir: OZS**

Podjetniška pot ni enostavna

BRESTANICA – Območna obrtno-podjetniška zbornica Krško je 19. februarja na brestaniškem gradu podelila jubilejna priznanja članom zbornice, ki so v preteklih dveh letih dopolnili 15, 20, 25 in 30 let samostojne obrtno-podjetniške poti.

V uvodnem delu svečanosti je predsednik krške zborni-

ske malo gospodarstvo, pač pa je treba postaviti na posebno mesto tiste, ki v obrti in podjetništvu vztrajajo že desetletja, saj ravno ti tvorijo stabilno gospodarstvo in dajejo zgled mladim start-up podjetjem. Poudaril je še pomembnost združevanja na stanovski ravni, ker lahko le v stališčih penoteni obrtniki in podjetniki dosežejo premike pri odloče-

nec in Anton Tovornik; za 20 let: Robert Blazinšek, Jože Colarič, Aleksander Globevnik, ITS Baron d.o.o., Miroslav Kosar, Anton Miklavž, Sabina Pustišek, Aleksandra Sedaj, Stekloplan d.o.o. ter Marko Žarn; za 25-letno obdobje podjetništva: ELKOIN d.o.o., DD Elmont d.o.o., Gradbeništvo Gorenc d.o.o., Gumarstvo Šiško d.o.o., Hišnik d.o.o.,

Prejemniki jubilejnih priznanj z direktorico in predsednikom krške zbornice Janjo Starc in Dušanom Arhom ter predsednikom Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije Brankom Mehom

ce Dušan Arh med drugim izpostavil, da podjetniška pot ni bila ne v preteklosti ne danes enostavna, zaradi česar je ponosen na vse, ki vztrajajo na tej poti, medtem ko je predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije Branko Meh dejal, da niso le start up podjetja tista, ki so pomembna za sloven-

valcih o gospodarskem okolju na nacionalni ravni.

Priznanja za 15 let podjetništva so prejeli: Ana Marija Danko, Bruno Glaser, Martin Hribar, Darko Kodrič, Stane Kozole, Matej Kuhar, Darja Lamovšek, Nada Merlin, Maja Strajnar, Ivan Škofljja-

lanko Kerin, Kovinarska-IPO d.o.o., Slavko Kozole, Martin Mlakar, Miro Sevšek, Jože Šternad, Miha Senica, Tomaž Franc Sluga, Irena Vovk in Robert Volčjak; za 30-letno opravljanje podjetniške dejavnosti pa Tomaž Božič, Branko Germovšek, Gzim Kahrmani, Alojz Kerin, Jože Strojanišek in Jožica Žabkar.

Tisti, ki v obrti in podjetništvu vztrajajo že desetletja, tvorijo stabilno gospodarstvo in dajejo zgled mladim start-up podjetjem.

Svečanost sta popestrila glasbenika Nina Berger in Lucijan Cetin.

B. M./vir in foto: OOO Krško

HALO, tukaj bralec Dolenjca!

Od Gotne vasi do Šmihela že zdaj veliko prometa, kako bo šele ob nadaljevanju prenove Šmihelske ceste? - Zakaj je denar bralke manj vreden od drugega kupca, ki je imetnik Sparove kartice?

Oglasila sta se bralca iz Novega mesta, ki sta sodeč po vprašanih, oba Šmihelčana. **Anica** je imela zanimiv predlog: »Že precej je bilo govora o cesti, ki povezuje Gotno vas s Šmihelom, nad potokom. Promet je na tem odseku neznosen zaradi zelo ozke ceste. Zdaj se bodo pol leta izvajala tudi dela v Šmihelu, zato lahko pričakujemo še več avtomobilov, ki bodo iskali bližnjice. Ker z našega konca ne moremo drugje v mesto kot po tej cesti, bi bilo zelo, zelo pametno in možnost vsekakor za to je, če bi na najozjem delu pri transformatorju uredili enosmerni promet proti Šmihelu. Tu je cesta tako ozka, da je skoraj nemogoče, da se srečata dva avtomobila, da pešcev, tudi šolarjev sploh ne omenjam, poleg tega so na levi strani proti Šmihelu na cesti stopnice za vhod v hišo, na drugi strani pa se cesta dobesedno podira – lomi proti potoku.« Želela pa je še en odgovor, in sicer koliko stran od asfalta naj bi bila živa meja? »Na zgoraj omenjeni cesti je po desni strani proti Šmihelu nasajen liguster, ki sega čez rob asfalta, tako da se z avtomobilom ne moreš umakniti dovolj desno, kot bi se glede na asfaltirano cesto lahko, ker spraskaš desno stran avta. Ali obstaja glede tega kakšen predpis?«

Glede prvega dela so na **novomeškem rotovžu** pojasnili, da bodo dela v Šmihelu ob polovični zapori, poleg semaforjev bo izvajalec za čim boljše pretočnost v času prometnih konic zagotavljal tudi ročno signalizacijo. Letos bo saniran tudi udor na omenjeni cesti med Gotno vasjo in Šmihelom, za razbremenitev te ceste pa načrtujejo gradnjo nove južne zbirne ceste, ki v navezavi z zahodno obvoznico v sklopu tretje razvojne osi in novo šmihelsko obvoznico predstavlja celovito rešitev za promet na širšem šmihelskem območju. Glede drugega vprašanja pa so pojasnili: »Žive meje in preostala vegetacija po **gradbeni** za-

konodaji niso objekt, zato ni potrebno pridobiti upravnih aktov za zasaditev. Pri zasaditvi in vzdrževanju živih mej ob cestah pa je potrebno upoštevati določila Zakona o cestah in občinskega odloka o cestah, in sicer je prepovedano na cestnem svetu javne ceste zasaditi živo mejo, drevje, trto ali druge visoke nasa-de ali poljščine ter v območju nivojskega križišča občinskih cest, križišča občinske ceste z železniško progo (preglednostni prostor) ali v območju cestnih priključkov na občinsko cesto (pregledno polje) ter na notranjih straneh cestnih krivin (pregledna berma) vzpostaviti kakršne koli vegetacije, ki bi ovirala preglednost cest, križišča ali priključka. Prav tako je potrebno zasajeno vegetacijo ob cesti vzdrževati tako, da ne ogroža, ovira ali zmanjšuje varnost prometa na

**Na telefonski številki
07/ 39 30 500 vas
čakamo vsak četrtek
med 20. in 21. uro.**

njej. Medobčinski inšpektorat bo glede na vsebino prijave izvedel nadzor in v primeru nepravilnosti tudi ukrepal.« **Primoža** pa zanima, zakaj je na prenovljenem odseku Šmihelske ceste, med Šmihelsko cerkvijo in križiščem pri trgovini Vita, ponovno postavljena oznaka za delo na cesti in omejitev hitrosti na 40 km/h. »Druga faza prenove naj bi obsegala naslednji odsek proti Košenicam, na prenovljenem odseku pa so označbe postavljene že dober mesec, delavcev in strojev pa od nikoder,« je pridal. Z **novomeške občine** so odgovorili, da »država zaključuje investicijsko dokumentacijo za že končano prenovo odseka med cerkvijo in odcepom za Šukljetovo ulico. V teku je podpis dovoljenja za stalno uporabo ceste. Pred tem je odsek formalno

gradbišče, zato je omejitev 40 km/h. Situacijo spremljamo in si želimo, da se postopki čim prej zaključijo.«

Poklicala nas je ogorčena **bralca iz Trebnjega**. Konec tedna je nakupovala v eni od Sparovih trgovin. Bralka nima njihove kartice, s tem se je zavestno odpovedala tudi številnim popustom, ki jih imajo imetniki kartic. Preprosto zato, ker prodajalcem ne dovoljuje, da bi jo »bombardirali« z različnimi oblikami reklamnih sporočil ali na dom ali na njen računalnik. Je pa bila zelo ogorčena, ker – čeprav je v trgovini zapravila več kot 200 evrov – ni dobila sličic Rekordomania, ki jih zbira njen vnuk, saj bi tudi za to morala imeti Sparovo kartico zvestobe. Zato javno sprašuje Spar Slovenija, zakaj je njen denar manj vreden od drugega kupca, ki je imetnik njihove kartice. Ob tem je še dodala, da je v Sparovih prodajalnah ne bodo več videli, svoje nakupe bo raje opravljala pri konkurenci. Iz **Spar Slovenija** so pojasnili, da je prodajna akcija Rekordomania namenjena imetnikom kartice Spar plus, kar navajajo v pravilih prodajne akcije, ki so dostopna tudi na spletu. Članstvo v klubu ugodnosti Spar plus je brezplačno, kupcem pa prinaša številne popuste in ugodnosti, med njimi tudi omenjene sličice, število pa imetniki kartice prejmejo glede na vrednost njihovega nakupa.

Bralec iz Semiča se je v svojem razmišljanju spomnil na božični čas. »Že več let so bile v kraški jami Judovska hiša na Krupi pri Stranski vasi jaslice. Ljudje so jo množično obiskovali okoli božiča. Če tega ne bi marali, ne bi prihajali. Pele so se božične pesmi, ljudje so bili tega veseli. Ko pa pride neki človek, nestrpnež, se to prekine. S tako nestrpnostjo se ljudi razdvaja, ne pa združuje, kar bi bilo tako potrebno, saj je narod preveč med seboj sprt. A to najbrž komu prija in dobro dene.«

M. Žnidaršič

Udeleženci gorenjske delavnice o digitalizaciji v Škofji Loki / Foto: Primož Pičulin

Občine na poti digitalizacije

Besedilo: Danica Zavrl Žlebir

Kategorija: Škofja Loka / četrtek, 5. marec 2020 / 07:33

V Škofji Loki je potekala ena od regijskih delavnic o digitalizaciji občin. Izvaja jih digitalno inovacijsko stičišče 4PDIH, ki je rezultat strateškega partnerstva med Skupnostjo občin Slovenije in Fakulteto za elektrotehniko Univerze v Ljubljani ter s podporo Ministrstva za javno upravo.

Škofja Loka – »V Škofji Loki je že deveta regijska delavnica, ki jih ta čas izvajamo po Sloveniji. Danes sodeluje 18 udeležencev iz gorenjskih občin, ki jih želimo seznaniti z možnostmi digitalizacije procesov. Delavnice so namenjene raziskavi stanja in potreb slovenskih občin na področju digitalizacije za pripravo ukrepov na področju pametnih lokalnih skupnosti. Že v tem letu bo ministrstvo za javno upravo objavilo razpis za financiranje projektov na področju digitalizacije,« je povedala Andreja Hlišč, ki je skupaj z Juretom Verhovnikom vodila delavnico v Škofji Loki.

Z digitalizacijo v lokalnih skupnostih obljublajo manj birokracije in administrativnih ovir, boljše storitve, večjo transparentnost procesov, prilagajanje storitev posameznim skupinam ljudi, hitrost, varnost podatkov, boljše uporabniško izkušnjo ... Med storitvami, ki bi jih lahko v večji meri digitalizirali, so predvsem prostorsko načrtovanje in **gradbeništvo**, turizem, šport, kultura, vključevanje v upravljanje. Na delavnicah so predstavili tudi več primerov dobre prakse iz evropskega prostora. Tako je denimo prva digitalna občina na svetu iz nizozemskega mesta Molenwaard digitalizirala do 90 odstotkov vseh storitev, namesto da bi gradili novo zelo drago občinsko stavbo. Udeleženci so slišali tudi za primere iz Estonije, Danske, Madžarske, Finske,

Latvije, Španije in Finske. Več možnosti za sodelovanje v projektih pa ponujajo tudi v Sloveniji. Andreja Hlišč je napotila udeležence delavnic na tri: Digi Fed (namenjen malim in srednjim podjetjem), Carpe Digem (ukvarjajo se z ekosistemi) in Digital Regions (slovenski program za izboljšanje kohezijske politike).

Tudi v nekaterih slovenskih občinah so že uspešno vključeni v procese digitalizacije. Kako je na tem področju v občini Škofja Loka? »Veliko stvari je, ki smo jih v preteklih letih v občini Škofja Loka že digitalizirali. Imamo sisteme, ki se zanašajo na internetne strani in nam v realnem času sporočajo kakovost zraka in obremenjenost s prometom. Delno nam je uspelo digitalizirati delo občinske uprave in javnih zavodov. Želimo si narediti korak naprej, da te stvari veliko bolje povežemo v enotno platformo, ki bo občankam in občanom na voljo ne glede na to, ali gredo v knjižnico ali na občino. To je moj končni cilj, uporabnicam in uporabnikom želimo ponuditi prijazno storitev, s katero lahko opravijo vse,« odgovarja župan Tine Radinja in dodaja, da v občini že nestrpnost čakajo na obljubljeni razpis ministrstva za javno upravo, ki ga je napovedal že predprejšnji minister za javno upravo. »Nanj smo pripravljene in tudi današnji posvet je namenjen temu, da še bolje razumemo svoje potrebe na tem področju,« je sklenil Radinja.

TRST - V Peterlinovi dvorani podelili štipendije štirim študentom inženirstva

Stopajo po Ločičnikovih sledih

Ena od oblik, s katerimi je mogoče izkazovati skrb za bodoče kadre, so nedvomno štipendije. Dragoceno finančno pomoč zato predstavljajo tudi štipendije iz Sklada Albina Ločičnika, ki jih Slovenska prosveta od leta 2013 podeljuje slovenskim univerzitetnim študentom in študentkam inženirstva s stalnim bivališčem v Furlaniji - Julijski krajini.

V Peterlinovi dvorani so tako včeraj podelili Ločičnikove štipendije; letos so finančno podporo v višini 1000 evrov prejeli štiri podiplomski študenti inženirstva, to so Katerina Cufar, Luka Gregori in Andrej Labiani, ki študirajo na tržaški univerzi, ter Veronika Pučnik, med štipendisti edina, ki se je na študij odpravila drugam, v Ljubljano.

Prijave, ki so prispele na razpis, so ocenjevali člani komisije Sergij Pahor, Marjan Jevnikar, Vanja Lokar in Neža Kravos. Med kandidati – na razpis se je letos odzvalo devet študentov – tokrat ni bilo »brucev« oz. študentov prvih letnikov, je po podelitvi povedal član komisije Marjan Jevnikar.

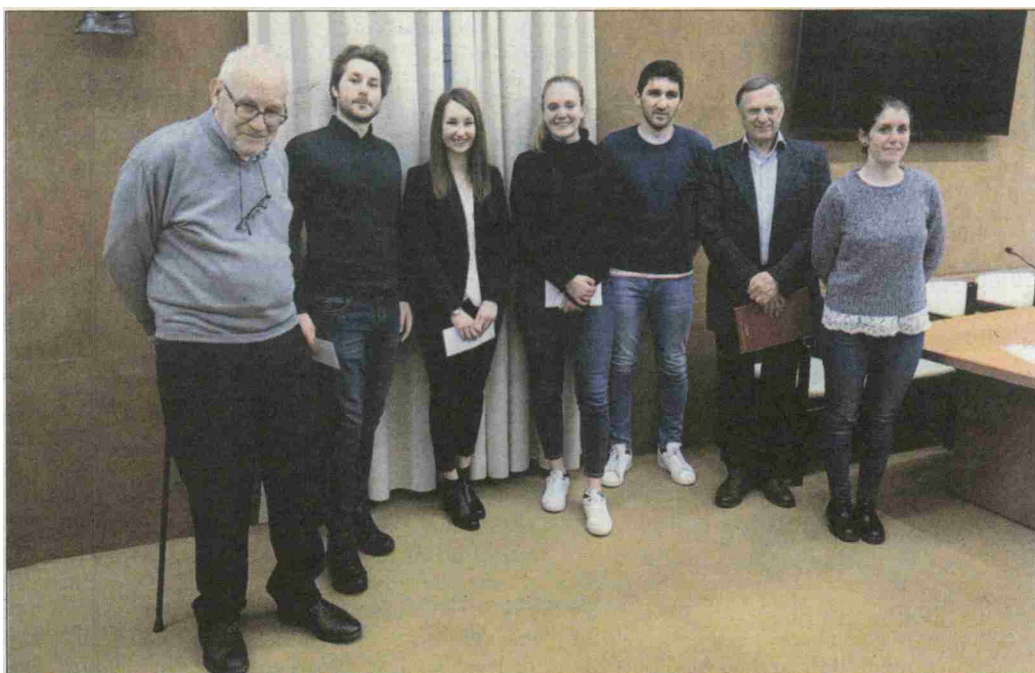
Pri odločitvi, komu dodeliti štipendijo, sta osrednjo vlogo odigrala študijski uspeh in sodelovanje kandidatov pri dejavnostih slovenske narodne skupnosti v Italiji. V primeru izenačenosti pa člani komisije prednost dajejo študentom **gradbeništva**, da bi tako podprli bodoče inženirje, ki gredo po Ločičnikovih stopinjah – slednji je namreč bil gradbeni inženir, posvečal se je statičnim izračunom, predvsem za mostove.

Na včerajšnji podelitvi, ki jo je uvedel Sergij Pahor, so se letošnji štipendisti na kratko predstavili in povedali, kaj študirajo: po Ločičnikovih sledih stopajo Andrej Labiani, Veronika Pučnik in Luka Gregori, medtem ko Katerina Cufar študira industrijsko inženirstvo. Na podelitvi, ki jo je povezovala Neža Kravos, je življenjsko zgodbo Albina – Bineta Ločičnika obnovil inženir Marjan Jevnikar.

Ločičnik se je v Trstu rodil leta 1919, njegova družina pa se je že leto zatem preselila v Maribor, kjer se je šolal, **gradbeništvo** pa je študiral v Lju-

bljani in tu tudi diplomiral. Med vojno so ga najprej zaprli Italijani, po kapitulaciji pa še Nemci: tem je iz jetništva pobegnil v Ajdovščino, kjer je spoznal Evgenijo Stibilj in se z njo poročil. Po vojni sta se preselila v Ločičnikovo rodno mesto; tu se je kot glavni inženir zaposlil pri cestnem podjetju Anas in tu ostal do priključitve Trsta Italiji. Izdelal je statične račune za več mostov, takrat so vse to počeli na roko, s pomočjo logaritemskega računalna, kar je bilo zelo zamudno, izpostavlja Jevnikar. A teh del, med katerimi je bil pomemben tudi njegov doprinos pri gradnji tržaškega Kulturnega doma, ni mogel podpisati, saj je bil brez italijanskega državljanstva, ki ga je dobil šele kasneje, zato so njegove izračune podpisovali drugi. Umrl je leta 1986 v Trstu, pokopan pa je v Mariboru.

Sklad Albina Ločičnika je v spomin na pokojnega soproga ustanovila Evgenija Stibilj Ločičnik, njegovo bogato strokovno knjižno zbirko pa je podarila mariborski univerzi. (*maj*)

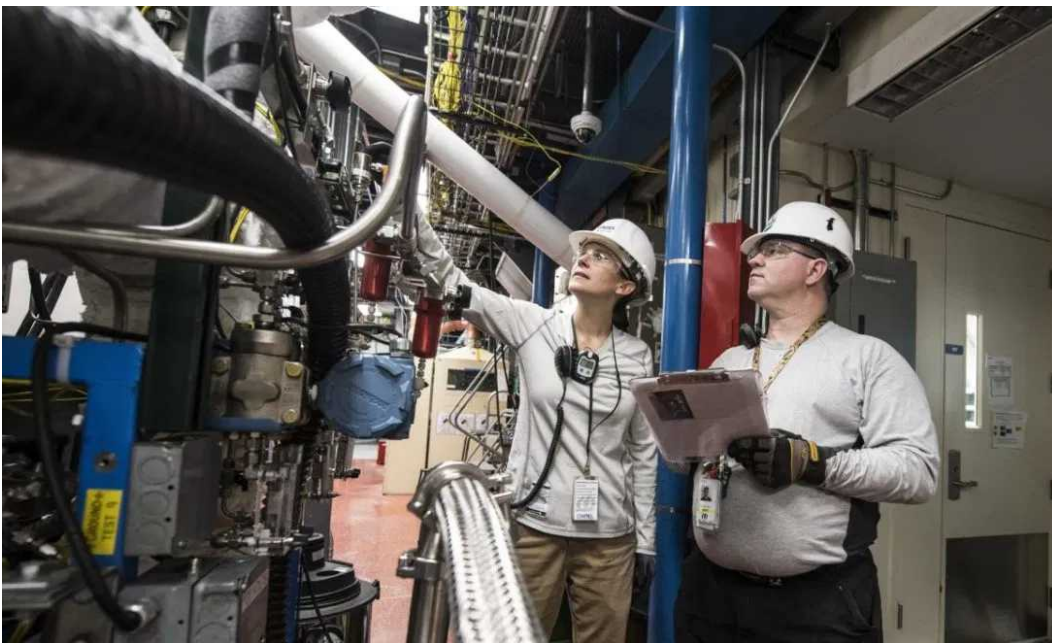
Prejemniki štipendije s člani komisije, ki je odločala o dodelitvi

Letos prvič obeležujemo svetovni dan inženirjev

Danes obeležujemo svetovni dan inženirjev. Dan je namenjen izpostavljanju dosežkov inženirjev in izboljšanju zavedanja, da sta **inženirstvo** in tehnologija v središču modernega načina življenja in trajnostnega razvoja.

Uredništvo DOSTOP.si 05/03/2020 50

Organizacija ZN za izobraževanje, znanost in kulturo (Unesco) je 4. marec za Svetovni dan inženirjev za trajnostni razvoj, kot je uradno ime tega dne, razglasila na predlog Svetovne zveze inženirskih organizacij (WFEO). Zveza je svetovni dan predlagala leta 2018, ko je praznovala 50-letnico ustanovitve. 4. marca 1968 so se pod okriljem Unesca v Parizu zbrali predstavniki 50 znanstvenih in tehniških združenj z vsega sveta in ustanovili WFEO. Unesco je tako leta 2019 tudi uradno razglasil svetovni dan, ki ga zato letos praznujemo prvič.

Inženirstvo je ključnega pomena za sodobno družbo, saj skrbi za tehnološki in trajnostni napredek.

Inženirstvo igra ključno vlogo pri doseganju ciljev ZN glede trajnostnega razvoja. Uporablja znanstvene principe za razvoj praktičnih rešitev. Rešitev na področjih prehrane, vode, energije, okolja, trajnostnih mest, odpornosti na naravne katastrofe in drugih, ki so ključni za človeštvo.

Inženirstvo je ključno tudi za nove tehnologije, ki omogočajo četrto industrijsko revolucijo. Tehnologija, kot so umetna inteligenca, internet stvari, robotika in kvantno računalništvo.

Unesco pričakuje, da bodo organizacije in pisarne ZN ter predvsem vlade, šole, univerze, civilna družba in drugi svetovni dan inženirjev izkoristili za ozaveščanje o pomenu inženirstva.

Inženirska zbornica Slovenije (IZS) bo prvi svetovni dan inženirjev obeležila z izobraževalnim dogodkom v Cankarjevem domu v Ljubljani, na katerem bodo domači in tuji strokovnjaki razpravljali o integralnem projektiranju in vodenju projektov.

STA

Unsplash

Udeležili smo se SKUPNEGA STROKOVNEGA SREČANJA GRADBINCEV, KLEPARJEV-KROVCEV, SLIKOPLESKARJEV, FASADERJEV IN INSTALATERJEV-ENERGETIKOV

Dolgo pričakovano srečanje, ki ga OZS organizira vsako leto, se je tudi letos odvijalo v Portorožu, 31. 1. in 1. 2. 2020. Oba dneva so udeleženci namenili izobraževanju in se udeležili dopoldanskega skupnega dela: Okrogla miza – Kako skrajšati postopke pridobitve delovnih dovoljenj, preprečevanje izkoriščanja delovnih dovoljenj. Na okrogli mizi so sodelovali: Predsednik sekcije gradbincev pri OZS Zoran Simčič, Zavoda RS za zaposlovanje Miho Šepec, Tilen Božič, državni sekretar na MDDSZ, Urša Židan z Ministrstva za notranje zadeve, Milena Vranetič iz podjetja Mapri Proasfalt, predsednik OZS Branko Meh, Gradbinec Saško Taks, Graplas d.o.o., Udeleženci Skupnega strokovnega srečanja gradbincev, kleparjev-krovcev, slikopleskarjev, fasaderjev in instalaterjev-energetikov v Grand hotelu Bernardin v Portorožu so lahko aktivno sodelovali v zaključnem delu okrogle mize s svojimi vprašanji

in pomisleki. Vsi pa so se strinjali, da pomanjkanje delovne sile in premajhen vpis mladih v gradbene programe je zaskrbljujoč. Vpis v prve letnike srednješolskih gradbenih programov strmo upada. Pred šestimi leti je bilo v te programe vpisanih 610 dijakov, v letošnjem šolskem letu pa le 173. To je kar 70 odstotkov manj. Po uvodnem pozdravu predsednika OZS, Branka Meha in okrogli mizi je sledila predstavitev »Kaj izvajalcem prinašajo spremembe **Gradbenega zakona**«. Člani IO Sekcije instalaterjev-energetikov OOO Maribor so ta dogodek združili s svojim delom in v času odmora izpeljali redno sejo sekcije, na kateri so obravnavali organizacijo tekmovanja dijakov srednjih poklicnih šol, ki izobražujejo poklic instalater strojnih instalacij. Seje se je udeležil tudi predsednik republiške sekcije Andrej Papež. V popoldanskem času je sledil program po sekcijah.

Sekcija SIEM se je udeležila predavanja: Osnove izvajanja meritev emisij plinov na malih kurilnih napravah. Sledile pa so predstavitve pokroviteljev KWB in LARTI. Drugi dan srečanja je bil namenjen predstavitvi Nepovratnih sredstvih EKO sklada, razpisom za podjetja in pogled glede nepovratnih sredstev za naprej, Pogodb v **gradbeništvu** in uporaba posebnih gradbenih uzanc in zaključili s poučno zabavnim predavanjem o pomembnosti zunanjega videza, bontona in javnega nastopanja...

Podeljeni znaki odličnosti v **gradbeništvu 2020 v okviru strokovnega srečanja gradbincev, kleparjev-krovcev, slikopleskarjev, fasaderjev in instalaterjev-energetikov.**

Na večerji z družabnim srečanjem bili podeljeni **znaki odličnosti v **gradbeništvu** v letu 2020**, Znak odličnosti v **gradbeništvu** so prejela podjetja iz gradbene dejavnosti, ki izpolnjujejo najvišja merila poslovne odličnosti, dosegajo uravnotežene rezultate poslovanja, delujejo družbeno odgovorno in stremijo k razvoju ter visoki kakovosti izdelkov in storitev.

Zlate znake odličnosti v **gradbeništvu** 2020 so prejela podjetja Žiher d.o.o. iz Moškanjcev pri Ormožu, Ekopleskar d.o.o. iz Maribora, Teskro d.o.o. iz Komende, Libela, Gašper Petkovšek s.p. iz Vrhnike, MGS Plus d.o.o. iz Ljubljane, Matija Borovnik s.p. iz Vitanja pri Slovenskih Konjicah, Splošno mizarstvo Dušan Fidler s.p. iz Maribora, GIP Kodrič d.o.o. iz Leskovca pri Krškem, GP Keras d.o.o. iz Ljubljane, Žilj II Martin Prosen s.p. iz Ilirske Bistrice in GHS Projekt d.o.o. iz Ljubljane. V imenu OZS je znake predal Zoran Simčič, predsednik sekcije gradbincev pri OZS, ki je poudaril pomen znaka za prepoznavnost podjetij. "Znak je tudi odraz vaše odličnosti poslovanja," je še dejal.

Iskrene čestitke!

POMEMBNO:

Skrajni zakonsko določeni rok za izvedbo vpisa v imenik vodij del je 31. 5. 2020 – vendar nikakor ne čakajte na ta datum.

Glede na podatke, ki smo jih izvedeli na strokovnem srečanju, da ogromno članov tega še nima urejenega, vas pozivamo, da si čim prej uredite vpis v imenik vodij del, saj ta bo zaradi velikega števila v zadnjem mesecu ali dveh fizično težko izvedljiv.

Nekateri investitorji že sedaj zahtevajo vpis v imenik vodij del, ko iščejo izvajalca. Zahteva je popolnoma legitimna in se lahko ti na podlagi vpisa odločajo komu bodo oddali dela. Do 31. 5. 2020 se vodenje del na gradbenih objektih ureja po dosedANJI, stari zakonodaji (Zakon o **graditvi** objektov ZGO-1). Prehodno obdobje velja samo za izvajalce, ki so že poslovali pred 1. 6. 2018. Za vse ostale, ki so poslovanje pričeli kasneje, ni prehodnega obdobja in morajo pogoje izpolnjevati takoj.

V imenik se ni potrebno vpisati izvajalcem zaključnih gradbenih del, ki pomembno ne vplivajo na bistvene zahteve za objekte (15. člen **Gradbenega zakona**). Iz nabora zaključnih gradbenih del (glejte SKD 43.3 zaključna gradbena dela) so bila že v obrazložitvi h **gradbenemu zakonu** izvzeta fasaderska dela – toplotno izolacijske fasade.

Izvajalci toplotno izolacijskih fasad se morajo vpisati v imenik vodij del in izpolnjevati druge pogoje (zavarovanje odgovornosti).

VSI IZVAJALCI VSEH DRUGIH DEL na gradbenih objektih se OBVEZNO vpišejo v imenik vodij del in si uredijo zavarovanje odgovornosti.

Več informacij o izvedbi vpisa v imenik vodij del vam je na voljo na tej povezavi: <https://ooz-maribor.si/informacije-o-vpisu-izvajalcev-v-imenik-vodij-del/> ali na spletni strani www.ooz.si, osebno pa se lahko z vprašanji obrnete na janko.rozman@ozs.si

»KO BOM VELIK, BOM INŠTALATER«

Pod tem sloganom je na Osnovni šoli Franceta Prešerna v Mariboru, potekal prvi letošnji Tehniški dan, katerega ključen namen je predstaviti obrtne poklice, ki jih naše gospodarstvo potrebuje, pa se za izobraževanje zanje odloča vse manj otrok, hkrati pa jih narediti privlačne za bodoče generacije aktivnih zaposlenih.

»Ko se boste odločali, kako nadaljevati svojo življenjsko pot, vam bodo te informacije, ki jih boste prejeli danes, zagotovo prišle še kako prav,« je učence nagovoril predsednik Območne

obrtno-podjetniške zbornice Maribor Aleš Pulko, ki je poudaril tudi, da so številni deficitarni poklici, na primer čevljar, sicer privlačni tudi z vidika kakovosti življenja posameznika, ki opravlja tak poklic, a otroci nimajo možnosti, da bi jih spoznali. Zato so Tehniški dnevi tako za učence kot obrtnike izjemno pomemben dogodek. »Zavedati se moramo, da imamo v Sloveniji že vrsto let težave z obrtnimi poklici, predvsem v **gradbeništvu** – zidarstvo, inštalaterstvu in kovinarstvu,« je dodal Pulko.

Medtem ko so se učenci od 1. do 5. razreda seznanjali s poklici cvetličarja, vrtnarja, kuharja, vojaka, policista, kozmetičarke in številnimi drugimi, na delavnicah na šoli, so učenci višjih razredov obiskali sodelujoče srednje poklicne

šole, kjer so spoznavali izobraževalni program za bodoče obdelovalce lesa, strojne, logistične tehnike, mesarje, peke, slaščičarje, cvetličarje in še druge poklice, za katere se izobražujejo na Srednji lesarski in gozdarski šoli, Tehniškem šolskem centru Maribor, Srednji prometni šoli, Srednji gradbeni šoli, Srednji šoli za prehrano in živilstvo, Biotehniški šoli in Srednji trgovski šoli. Tehniškemu dnevu so se priključila tudi določena podjetja, ki so z veseljem odprla svoja vrata in učencem pokazala, kako poteka običajen delovni dan za njihove zaposlene. Tako so učenci obiskali Kovinarstvo Bučar, podjetje Moto-nautika ter javno podjetje Marprom. Največ zanimanja med mlajšimi je pritegnilo **gradbeništvu**, v sklopu katerega je na delavnici nastal manjši enostavnejši grajeni objekt, veliko zanimanja so pokazali tudi za poklic instalater strojnih instalacij. Na delavnici za učence, sta predstavila poklic na zelo zanimiv način mojster **Bojan Dajčman** iz podjetja **DA BO MONT, d. o. o.** in **Peter Kokol** iz podjetja **GEBERIT, d. o. o.** Otroci so

predstavitve poklica instalater - mojster Bojan Dajčman

Peter Kokol iz podjetja GEBERIT d.o.o. svetuje otrokom pri praktičnem delu delavnice

Pripravljena delavnica za otroke - predstavitev poklica

Foto: LP

se seznanili s poklicem, materialom, ki ga uporabljajo mojstri in tudi sami poskusili izdelati cevne sisteme z različnimi orodji.

»Naša šola je največja šola v regiji in organizacija tako raznolikega tehniškega dne, je velik organizacijski zalogaj,« je razložila ravnateljica Osnovne šole Franceta Prešerna Marta Otič. V izvedbo Tehniškega dneva so se vključili vsi pedagoški delavci šole, ki so prav tako z zanimanjem sodelovali na delavnicah. »Pomembno je, da smo učitelji dober zgled našim učencem, pohvaliti moram naš kolektiv, ki si je zares prizadeval, da bi otroci od današnjega dne odnesli čim več.«

Dogodek je bil organiziran v sklopu aktivnosti SPOT svetovanje Podravje. Projekt je sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter SPIRIT Slovenija, javna agencija.

Tehniški dan predstavitev poklica ZIDAR.jpg

Tehniški dan- otroci so se preizkusili tudi v praksi

Delavnico je obiskala tudi medijska hiša POP TV

KOGRA 2020 – Komunalna prihodnosti

četrtek 26.3.2020 ob 9:00 do 13:00

Cesta na stadion 2, Gornja Radgona, Slovenija

Dogodek organizira, soorganizira ali se izvaja v partnerstvu s SOS

Dogodek je brezplačen

Tradicionalni strokovni posvet komunale – **KOGRA 2020** bo letos potekal v **četrtek, 26. marca 2020**, v okviru mednarodnega sejma **gradbeništva**, energetike, komunale in obrti v Gornji Radgoni. Posvet organizirajo v okviru **Inštituta za javne službe** v sodelovanju z **Zbornico komunalnega gospodarstva, Skupnostjo občin Slovenije, Združenjem občin Slovenije** in **Združenjem mestnih občin Slovenije**.

Osrednja tema letošnjega posveta je **Komunalna prihodnosti**. Na posvetu bomo izpostavili inovativne tehnologije in nove poslovne modele za učinkovite komunalne storitve po dostopnih cenah. Osvetlili bomo stanje in aktualne probleme na komunalnem področju ter razmišljali o prihodnosti. Skupaj z našimi gosti bomo poskušali odgovoriti na vprašanje, ali razvojne možnosti komunalne dejavnosti zagotavljajo reševanje izzivov sodobnega časa.

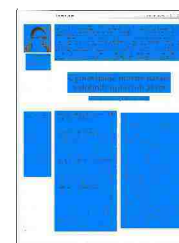
Posebno pozornost bomo namenili parkirnim in zelenim površinam v občinah. Prikazali bomo, kako s strokovnim znanjem do zgladno urejenih zelenih javnih površin ter predstavili sodoben parkirni sistem. Temu bo namenjena tudi okrogla miza, na kateri bodo predstavniki občin in komunalnih podjetij z udeleženci posveta delili dileme in izkušnje pri uvajanju sodobnega parkirnega sistema v občini.

Posvet bo tudi priložnost za druženje v kulinaričnem udobju lokalnih dobrot ter izmenjavo dragocenih izkušenj s predstavniki komunalnih podjetij in občin.

Udeležba na posvetu je **brezplačna**, podrobnejše informacije o programu in načinu prijave si oglejte na [spletni strani posveta](#).

Prijazno vabljeni, da se nam pridružite v Gornji Radgoni.

Polonca Kovač,
dr. pravnih znanosti,
profesorica na Fakulteti
za pravo Univerze
v Ljubljani

Vsi poznamo rek, da je v sodobni družbi edina stalnica sprememba. Kompleksnost odnosov med člani družbe zato tudi v pravu terja nove pristope, da bi obvladali pereče probleme ter preprečevali in reševali spore. Pravo je mehanizem, ki naj zagotavlja na eni strani stabilnost, predvidljivost in pravno varnost, na drugi strani pa fleksibilnost urejanja razmerij, da se prilagodi nastajajočim spremembam v realnosti. Na področju upravnega prava, tj. v razmerjih med oblastjo in posameznimi subjekti pri uveljavljanju pravic in obveznosti teh subjektov v skladu z javnim interesom, se ti trendi *inter alia* kažejo pri iskanju določene oblike upravnih aktov, ki določajo pravni položaj strank. A pri tem se neredko pojavijo težave pri razlogovanju, saj že pristojni organi EU, zakonodajalec ali upravni organi bodisi ne opredelijo nedvoumno pravne narave akta, ki naj se izda na določeni, praviloma sektorsko pogojeni pravni podlagi, bodisi ne sledijo sistemski hierarhiji (u)pravnih aktov. Vse to prinaša dileme definiranja, za kateri akt gre in – posledično – kaj velja za postopek njegovega sprejema oziroma izdaje, učinkovanja in pravnega varstva. Ta prispevek je namenjen osvetlitvi problema z navedbo nekaj izbranih primerov aktov iz nedavne slovenske upravne prakse, da bi se v prihodnosti bolj zavedali pomena te problematike.

Ugotavljanje pravne narave sodobnih upravnih aktov

Pomen in težave pri kategorizaciji

Klasične kategorije upravnih aktov in njihove značilnosti

Tradicionalno teorija pri nas in širše¹ loči tri vrste aktov, ki jih izdajajo upravni organi. To so:

- 1. splošni (generalni) in abstraktni upravnopravni akti** ali upravni predpisi in splošni akti za izvrševanje javnih pooblastil, tj. akti, ki na podzakonski, izvedbeni ravni normirajo razmerja za poimensko še nedoločene naslovnike na temelju potencialnih, še nenastalih dejstev primera (ang. *administrative rule-making*, npr. pravilnik ministrstva ali šole podrobneje določa zakonske pogoje za pridobitev neke pravice za kateregakoli prosilca);
- 2. posamični (individualni) in konkretni upravnopravni akti** ali upravne odločbe, ko se za določeno ali vsaj določljivo osebo definira pravno razmerje na podlagi obstoječih dejstev primera (ang. *single-case decision-making*, npr. Janezu se izda gradbeno dovoljenje glede na preverjene pogoje gradnje določenega objekta na njegovi parceli v času odločanja ali pa se Trgovini, d. o. o., odmeri davek od dohodka pravnih oseb glede na izvedene posledje);
- 3. realni akti ali materialna dejanja**, ki se kažejo v različnih oblikah izvrševanja upravnih pristojnosti, kot so vodenje uradnih evidenc in izdaja potrdil o podatkih iz njih, izvedbeno sklepanje pogodb npr. o koncesiji, izvrševanje plačil ali rubež in oblastni posegi v naravi.

Pri tem za pravno naravo akta nista ključna njegova naziv ali obličnost, temveč da izdajatelj z njim odloči v določenem razmerju. Toda pravna narava akta mora biti jasna, saj se opisane kategorije v bistvenem razlikujejo najmanj po treh merilih.

Prvič, za vsako skupino aktov je predpisan določen postopek njihovega sprejema, izdaje ali sklenitve, ki z vidika formalne zakonitosti pogojuje njihovo veljavnost.

Recimo predpisi morajo biti javno objavljeni v uradnem glasilu, upravne odločbe pa vročene naslovnikom, preden lahko začnejo učinkovati. Te postopke določa že Ustava, dalje pa za prvo kategorijo predvsem poslovniška določila o delovanju normodajalca² ali področni zakoni in mednarodne konvencije (npr. pri prostorskem načrtovanju), za drugo pa Zakon o splošnem upravnem postopku (ZUP).³

Drugič, za vsako od treh vrst aktov so predvideni oblika in postopki pravnega varstva oziroma sodnega nadzora. Pravno varstvo je lastno vsem upravnim aktom glede na ustavna načela delitve in ravnotežja med nosilci vej oblasti ter zakonitosti, vendar se pri zgornjih skupinah razlikuje. Upravne predpise in druge splošne akte se namreč izpodbija po 160. členu Ustave neposredno pred Ustavnim sodiščem RS, če naj bi bili neskladni z višjimi predpisi, medtem ko za posamične upravne akte velja zaporedna pot izpodbijanja praviloma najprej z upravno pritožbo, nato tožbo in pritožbo v upravnem sporu in šele nato v določenih položajih še z ustavno pritožbo oziroma tožbo na ESČP. Pri pogodbah pa se spor rešuje v pravdi.

Tretjič, za našete kategorije aktov je značilno, da med njimi velja hierarhija, saj morajo biti nižji akti v skladu z višjimi, sploh pa upravni akti kot izvedbeni pravni ali nepravni akti brez podlage v zakonu nimajo eksistenčnega temelja. To je pomembno ozavestiti, saj se zaradi razvoja kompleksnosti in potrebe po hitrosti urejanja družbenih razmerij povsod po svetu beleži čedalje manjši delež zakonov in več upravnih predpisov, na primer v Sloveniji na začetku leta 2020 velja 860 zakonov in prek 20.000 izvedbenih aktov. To pomeni, da je le štiri odstotke pravnega urejanja na zakonski ravni. Pa vendar niti upravni predpisi, kaj šele nižji upravni akti ne smejo biti izdani niti mimo ali brez oziroma prek (*contra, praeter*) višjih pravnih aktov, če naj bodo zakoniti oziroma del konsistentnega in skladnega ustavnega reda Republike Slovenije.

¹ Glej kategorizacije po Hofmann, H. C. H., Schneider, J.-P., in Ziller, J. (ur.). *The ReNEUAL Model Rules*. 2014, dostopno na <www.reneual.eu>. Več o tem Pavčnik, M. *Teorija prava*, 5. izdaja, GV Založba, Ljubljana 2015, in Godec, R. (ur.). *Upravni zbornik*, Inštitut za javno upravo, Ljubljana 1993.

² Pri upravnih predpisih majhno posebno vlogo Postovnik Vlade RS (Ur. l. RS, št. 43/01 in nast.) ter izvedbena navodila. Spoštovata naj bi se tudi Resolucija o normativni dejavnosti, ki jo je sprejel Državni zbor RS (Ur. l. RS, št. 95/09).

³ Ur. l. RS, št. 80/99 in nast. O ustavnih vidikih podrobno Avbelj, M. (ur.). *Komentar Ustave RS*, Nova univerza in Evropska pravna fakulteta, Nova Gorica 2019. O povezanosti in razlikah med postopkoma izdaje splošnih in posamičnih aktov glej Kovač, P. *Between theoretical principles and practice in Slovene regulatory impact assessment procedures*, *Review of Central and East European Law*, št. 2-3/2017, str. 215–220.

Izbrani primeri aktov iz prakse, ki kažejo njihovo sporno pravno naravo

Zdi se, da so nanizani elementi tradicionalna osnova razumevanja pravne regulacije, pa vendar v praksi pogosto zasledimo, da pravna narava določenih upravnih aktov ni jasna in se zato stvari zapletajo in rešujejo tudi pred sodišči. Eden takih pojavov je »preskakovanje« **aktov po njihovi hierarhiji**, tako da se sicer na zakonskem temelju, a brez upravne odločbe v posamični in konkretni zadevi izvede že neposredno izplačilo ali sklenitev pogodbe. Zato se postavi vprašanje (nujnosti) obstoja/izdaje in izpodbijanja pravnega temelja kot podlage realnega akta, čeprav ta ni formaliziran kot odločba. Take dileme so recimo zaznane pri socialnih pravicah, kot so denarne pravice v okviru obveznega zdravstvenega ali invalidskega zavarovanja, registracij npr. prebivališča ali davčnih statusov zavezancev ali vpisa učencev, dijakov in študentov v šole, pri občinskem (so)financiranju dejavnosti športa ali kulture in podobno. Kot je razbrati iz pojasnil ali predlogov zakonov ali prakse zadevnih institucij, ki pripravljajo področne predpise, ki odstopajo od generalne ureditve, se s tem stremi k debirokratizaciji in nižanju stroškov vročanja. Toda *per se* taka praksa ob hkratnih dvomih, kaj je pravni temelj odločitev in kako to izpodbijati pred sodiščem, če naslovnik ali nasprotni stranski udeležene oceni, da gre za nezakonitost,⁴ seveda ne more biti zadostni razlog deformalizacije, saj naj bi pravo urejalo razmerja določno ravno v izogib nejasnostim, ne pa da se s tem vzpostavljajo.

Še bolj vprašljiv je čedalje pogostejši pojav t. i. **hibridnih aktov**. To so akti, ki imajo delno značilnosti ene in delno značilnosti druge klasične kategorije aktov, zato se odpira vprašanje, katera je njihova pretežna narava, ki naj vodi v določen postopek izdaje, učinkovanja in pravnega varstva. Nekaj takih aktov je poznanih že dlje časa, recimo **generalne odločbe**, ki se nanašajo na nedoločeni krog naslovnikov, a so konkretne in pri njih prevlada slednje merilo pred splošnostjo, zato se obravnavajo kot katerekoli upravne odločbe. Dalje kaže izpostaviti **občinske prostorske načrte** (OPN), ki so neposredni temelj za nižje gradbeno dovoljenje, seveda pa morajo biti skladni z višjimi zakoni, na čelu z **Zakonom o prostorskem načrtovanju** (ZPNačrt), kot je nazadnje leta 2019 presojalo Ustavno sodišče.⁵ OPN, izpostavlja večina sodnikov, »ne pomeni odločanja o pravicah ali pravnih koristih posameznikov, temveč gre za normiranje v javnem interesu«, čeprav so pravzaprav lastniki najmanj določljivi. Hkrati se pojavi smiselnost nepriznanja možnosti, da bi lastniki zemljišč izpodbijali prostorske načrte, katerih namembnost je občina spremenila v nasprotju z utemeljenimi pričakovanji (npr. da so bile desetletja te parcele stavbne, nato so se spremene v nezazidljive), ter morajo zato sodno varstvo iskati šele z izpodbijanjem neizdanega gradbenega dovoljenja kot odločbe. A pod črto je sodišče moralo izbirati (vsaj po prevladujočih merilih) med ustaljenimi kategorijami, da bi se opredelilo do vrste sodnega nadzora, in se je odločilo za predpise:

»Prostorski akti, ki določajo namensko rabo prostora v RS, imajo naravo predpisa. Izvedbeni prostorski akti imajo kot splošni pravni akti posebno pravno naravo, ki jo opredeljuje predmet njihovega urejanja. Ker se nanašajo na določljiv nabor nepremičnin na območju urejanja prostorskega akta in

zanje določajo konkretne pravne režime, v primeru občinskih prostorskih načrtov ni mogoče govoriti o predpisih v klasičnem pomenu besede, za katere bi bilo značilno abstraktno normiranje, temveč gre za splošne pravne akte *sui generis*, ki jih opredeljuje konkretnější pristop k normiranju.«

Med hibridne akte nadalje lahko uvrstimo **garantne akte**, ki so po svoji naravi posamični, vendar abstraktni (ang. *guarantee act*, nem. *Zusicherung*, širše *Zusage*). Gre za akte, ki naj poimensko določenim strankam zagotovijo pravno varnost, če in ko se bodo odločile za določeno aktivnost, na podlagi katere sledi ali katere temelji je upravnopravna pravica ali obveznost. V slovenski pravni red ti akti vstopajo predvsem po zgledu in smernicah (držav) EU, čeprav gre za različna upravna področja in akte, kot so davki in carine z zavezujočimi informacijami, državljanstvo za zagotovili in gradbene zadeve s predodločbo.⁶ A dileme so, kateri od teh aktov so pravni vir kot splošni akt, ali učinkujejo *inter partes* ali *erga omnes*, čeprav so posamični akti, in kakšna je zato oblika sodnega varstva. Še več, celo istovrstni institut, vsaj po nazivu, se razume različno. Denimo **carinske informacije** o tarifni klasifikaciji in poreklu blaga že Uredba EU določa kot upravne odločbe, medtem ko je za navodila po 13. členu ZDavP-2 (ki je bil naknadno razveljavljen) po stališču Vrhovnega sodišča RS obveljalo, da so bližje predpisom, saj »ne glede na to, kako so poimenovana, na splošen in abstrakten način razlagajo posamezne zakonske določbe«.⁷ Toda kako razumeti **zavezujočo informacijo** po 14. členu ZDavP-2⁸ – kot predpis, interni akt, odločbo ali celo nepravni, le realni akt? Lahko ugotovimo, da ta akt kot »zavezujoč« **prinaša pravne posledice in ne pomeni recimo zgolj izvršitve pravnega akta**, saj vpliva na pravice pravnih naslovljenecv, čeprav se izda kot dopis. Zakon izrecno ne določa opcije pritožbe, kot bi veljala za odločbo, čeprav obenem veže učinek na »vročitev« **kot pojem, lasten upravnim odločbam, a tudi drugim aktom po ZUP⁹ (vabilo, zapisnik)**. Njeno vsebino se lahko tako zaenkrat izpodbija le posredno prek pravnih sredstev zoper odmerne odločbe, izdane na podlagi zavezujočih informacij.

Z novelo ZDavP-2¹⁰ iz leta 2015 pa se je v sistem vneslo še **vneprejšnje cenovne sporazume** (ang. *advance pricing arrangements*, APA, 14.a–14.g člen), ki se zdijo kot pogodba med zavezancem in davčnim organom, a gre za posebno t. i. upravno pogodbo, ki je sicer slovenski pravni red ne ureja sistemsko. Podobno velja za **akte o posebnem statusu družb** po 99. členu Zakona o finančni upravi.¹¹ Primere najdemo tudi na drugih upravnih področjih, recimo pri dogovorih med šolo in učenci, če gre za vzgojno delovanje ali vzporedno izobraževanje. Če bi prišlo do izpodbijanja teh aktov, ni jasno, katero merilo pravne narave kategorizacije aktov bi prevladalo in katero sodišče bi bilo pristojno, saj se enostranske posamične upravne akte izpodbija v upravnem sporu, pogodbe pa v pravdi. Stališče, da zaradi sporazumov do izpodbijanja pač ne pride, ne more vzdržati, saj ni nujno, da gre za celotno ujemanje volj pogodbenih strank ali so prizadeti tretji, tako da je pravno pot prej ali slej treba definirati.

Končno gre poudariti **realne akte**, ki sledijo zakonu in upravni odločbi na ravni izvrševanja. Med te sodijo recimo standardi, ki jih določajo akreditacijske sheme za različna področja kakovosti izdelkov ali hrane. In ker so ti standardi le interni mehanizem nosilcev dejavnosti, inšpekcija, ki preverja zakonitost njihovega dela, ne odloča na temelju, da naj bi zavezanec storil kršitev, saj

⁴ O tem več v Kovač, P., Remic, M., in Sever, T. Upravno-procesne dileme 3 v posebnih upravnih postopkih. Uradni list RS, Ljubljana 2015. Glej tudi sodbo UPRS, št. I U 612/2020, z dne 10. februarja 2011 ali sklep VS RS, št. I Uo 242/2012, z dne 14. maja 2012. Podobno sodba UPRS, št. I U 1484/2013, z dne 28. avgusta 2014, da gre pri dovolitvi uporabe objekta za upravno odločitev, čeprav področni zakon določa izdajo »potrdila«.

⁵ Odločba US RS, št. U-46/17-21, z dne 20. junija 2019, in ZPNačrt (Ur. l. RS, št. 33/07 in nastl). Glej posebej ločeno mnenje sodnika dr. Pavčnika o problemu vzporedne pristojnosti ustavnega sodišča ali sodišč v upravnem sporu.

⁶ Glej 33–37. člen Uredbe (EU), št. 952/2013, EP in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o Carinskem zakoniku Unije (UL L 269), 13. in 14. člen Zakona o davčnem postopku (ZDavP-2, Ur. l. RS, št. 117/06 in nastl.), 11. in 19. člen Zakona o državljanstvu RS (Ur. l. RS, št. 1/91-I in nastl.), 34. člen Gradbenega zakona (Ur. l. RS, št. 61/17 in nastl.).

⁷ Sodba VS RS, št. X Ips 76/2014, z dne 23. aprila 2015. Prim. Kovač, P.: Pravna narava zavezujoče informacije med teorijo in prakso, Podjetje in delo, št. 8/2016, str. 1557–1574.

⁸ Ur. l. RS, št. 13/11 – UPB in nastl.

⁹ Ur. l. RS, št. 24/06 – UJPB in nastl.

¹⁰ Ur. l. RS, št. 91/15.

¹¹ Ur. l. RS, št. 25/14.

tovrstni standardi niso predpis, ampak preverja le cilje predpisanega po področni zakonodaji. Realni akt mora dalje nujno temeljiti na predpisu in se ujemati z odločbo, ne pa izvirno ustvarjati pravic in obveznosti. Kako torej razlagati recimo pravno naravo **individualiziranega programa** (IP) po 36. členu Zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (ZOUPP),¹² ki naj ga otroku izda šola po odločbi o usmeritvi Zavoda RS za šolstvo ter z njim »določi« (izraz, ki nakazuje izvirne pravne učinke!) med drugim »potrebne prilagoditve pri preverjanju in ocenjevanju znanja«, pri čemer to ni predmet odločbe po 30. členu istega zakona? Tako nedoslednost je vnesla v ureditev sicer šele novela ZUOPP, češ, naj šola deluje prek IP strokovno avtonomno, a se naj njeni akti ne razumejo kot pravni in naj se ne izpodbijajo pred sodiščem. Hkrati gre očitno po hierarhiji institucij in aktov pri IP (le) za izvrševanje odločbe, obenem pa se do določene mere originarno določa pravni položaj otroka. A menim, da prevladajo argumenti za IP kot realni akt zaradi sistemske razlage skladnosti in vsebine aktov kot nenazadnje nemožnosti, da bi novela zakona spremenila njegov *ratio*.

¹² Ur. l. RS, št. 58/11 in nasl.

Sklep

Zgolj iz kratkega teoretičnega okvira in nizanja primerov spornih upravnih aktov iz slovenske prakse vidimo, da gre za kompleksno problematiko. Nejasno in parcialno določanje pravne narave aktov in njihove kategorizacije oziroma hierarhije med njimi pomeni bližnjico, ki je kontradiktorna. V prihodnje bi tako kazalo dati poudarek dvojemu. Prvič, naj normodajalci »deformalizirajo« tista pravila, ki niso temelj opredelitvi veljave aktov in njihovi kontroli zakonitosti. Ta pravila so temelj ustavne demokracije, ki kot taka ne morejo biti predmet odprave administrativnih ovir. To velja tako pri normiranju posebnih aktov v materialnem pravu kot še bolj pri samovoljni razlagi upravnih organov, kdaj denimo odločb ni treba izdajati. Drugič, če se pristopi k manj oblični ali sporazumni izdaji aktov, kar je globalno značilnost sodobnih upravnih razmerij, je treba v posameznih primerih sistemsko razlagati, v katero kategorijo aktov in s tem postopka izdaje, dometa učinkov in pravnega varstva kaže določen institut umestiti, da se izogne sporom in s tem manj učinkoviti zaščiti pravic strank in javnega interesa.

HIŠO ROBERTA KRANJCA KRASI FASADA JUBIZOL

Robert Kranjec z družino živi v novi hiši, za katero je izbral JUBIZOL fasadni sistem z zaključnim ometom Nanofinish

Robert Kranjec, ki ga vsi poznamo kot odličnega smučarskega skakalca z izjemno bogato športno kariero, se je z družino lani vselil v novo hišo, ki jo je zgradil v Naklem. Preden se je lotil same gradnje, se je na priporočilo poznavalcev povezal s profesionalnim izvajalcem fasadnih sistemov, družbo Blišč, ki se ponaša s certifikatom JUB Akademije in že 15 let strankam vgrajuje kakovostne JUBIZOL fasadne sisteme. JUB je doma in v tujini poznan kot ugleden proizvajalec toplotnoizolacijskih sistemov JUBIZOL, tako investitorji kot izvajalci pa ga prepoznajo tudi po odlični in močni tehnični podpori. Seveda je bilo tako tudi pri gradnji hiše Roberta Kranjca, ki investicijo v fasado razume kot dolgoročno naložbo.

družinske hiše. Fasaderska dela na hiši so potekala v poletnih mesecih, začela pa so se konec meseca junija. Ta je za tovrstna zunanja dela najbolj primeren, saj je sončen in ne prevroč, z manj deževnimi dnevi pa je v zraku tudi manj vlage. Seveda si je lokacijo v Naklem pred samo gradnjo dobro ogledal tudi JUB-ov strokovnjak, ki je na osnovi predvidene lege in višine stanovanjske hiše pripravil tehnično analizo objekta, da bi ugotovil, kateri fasadni sistem bi bil najbolj primeren za vgradnjo in katere materiale bi bilo potrebno uporabiti. V JUB Design Studiu običajno za svoje stranke pripravijo še barvno študijo s predlogi primernih odtenkov na fasadi, saj je estetski videz hiše, vpete v določeno lokalno okolje, pomemben za celotno sosestvo. Robert se je tokrat odločil za svetel odtenek fasade, ki se povsem sklada z okoljem in bližnjimi novogradnjami,

da pa bi hiši dodal še svojo *piko na i*, se je odločil še za bleščice, inovativen dodatek, s katerim zunanji površini hiše dodaja lesketajoči se, a zelo diskreten dekorativni efekt. Izvajalci so jih s strojnimi nanosom povsem enostavno vgradili v zaključni sloj, s tem pa hiši zagotovili privlačen in povsem naraven videz. Čeprav je videti enostavno, je izvedba vgradnje fasade kompleksna in zahteva veliko znanja vseh, ki sodelujejo pri njej. Poleg zaščite objekta pred vremenskimi vplivi je pri izbiri fasade potrebno veliko pozornost posvetiti energijskim izračunom ter jih dobro upoštevati. Pri pravilni vgradnji kakovostne toplotne izolacije lahko uporabnik doseže tudi do 40 odstotkov prihranka pri energiji. Pozimi tako v dobro izolirani hiši ne bo toplotnih izgub, poleti pa objekta ne bo potrebno dodano hladiti.

Po dveh desetletjih, ko je Robert zaključil svojo plodno skakalno kariero, se je naš rekorder po številu poletov čez 200 metrov lani lotil izjemno zahtevnega projekta- gradnje nove

Za Robijevo hišo je bila vgradnja sistema JUBIZOL z zaključnim sistemom Nanofinish vrhunska izbira. "Zaključni sloj mora bivalni hiši nuditi kakovostno in učinkovito funkcionalno zaščito, objekt pa mora trajno kljubovati vplivom iz okolja," meni **Robert Kranjec** in dodaja: "JUB mi kot slovensko podjetje ponuja res vrhunsko kakovost pri toplotni izolaciji hiše. Podobno je tudi pri skakalcih in skakalni opremi, kjer so najbolj pomembni kombinezon in smučke. Naložba v fasadni sistem je moja investicija za prihodnost- hiša je več vredna, vzdrževanja pa 15 let praktično ni. JUBIZOL fasadni sistem zato vsem, ki se odločate za gradnjo nove ali pa prenovo obstoječe hiše, toplo priporočam."

Zakaj izbrati fasadni sistem JUBIZOL?

- **Garancijski pogoji:** odvisno od izbranega fasadnega sistema JUBIZOL nudimo do **25-letno garancijo** ter tako dolgoročno in premišljeno naložbo.
- **Odpornost na alge in plesni:** odpornost fasadnih sistemov na alge in plesni je zagotovljena s formulacijo materialov, zato nakup specialnih dodatkov ni potreben.
- **Fasadni sistemi za najbolj zahtevne potrebe:** s široko paleto kombinacij materialov lahko investitorju ponudimo tudi sisteme za posebne zahteve, kot je npr. sistem, odporen na udarce toče.
- **Izboljšanje bivalnih pogojev:** nezadostna toplotna izolacija objekta dovoljuje povečano izmenjavo toplote in s tem bistveno vpliva na kakovost bivalnih pogojev.
- Poleg energetskega in okoljevarstvenega vidika je pri izbiri fasade pomemben tudi estetski videz. Pravilna izbira barv je odvisna od arhitekturne zasnove hiše, njenih stanovalcev, pomembna pa je tudi skladnost z okoljem. Pri izbiri zaključnega sloja fasade si pogosto težko predstavljamo, kakšen bo

končni videz hiše. Pri tem vam lahko s profesionalnim nasvetom pomaga naš arhitekt, ki vam ob nakupu JUBIZOL fasade po naročilu izdelava barvno študijo povsem brezplačno.

- **Vse komponente sistema so izdelane v Sloveniji:** z lastno proizvodnjo komponent (tudi ekspanziranega polistirena) zagotavljamo

Tehnološki razvoj in JUB Akademija

Vrhunska kakovost JUBIZOL fasadnih sistemov potrjujejo rezultati raziskav v lastnih in najsodobnejše opremljenih laboratorijih **Tehnološko raziskovalnega centra JUB**, ter rezultati kontrolnih testiranj in certificiranj v pooblaščenih ustanovah doma in v tujini.

V **JUB Akademiji** pod vodstvom tima naših strokovnjakov organiziramo najrazličnejša strokovna in praktična usposabljanja s področja vgradnje zaključnih slojev v **gradbeništvu**, na katerih tudi izvajalci gradbenih del pridobijo potrebna znanja za strokovno in pravilno vgradnjo naših toplotnoizolacijskih sistemov. Z njimi skušamo na hiter in učinkovit način na slušatelje prenesti potrebna tehnična in poslovno komunikacijska znanja ter veščine, saj v primerjavi s formalnim ta vrsta izobraževanja dopušča več fleksibilnosti. JUB Akademija je namreč namenjena vsem, ki se pri svojem delu posredno ali neposredno srečujejo z materiali za zaključna dela v **gradbeništvu**, torej obrtnikom in podjetjem ter njihovim zaposlenim, ki delujejo na področju slikopleskarstva, fasaderskih, keramičarskih, gradbenih in vzdrževalnih del, pa tudi arhitektom, projektantom, nadzornikom ter hišnikom in upraviteljem stanovanjskih zgradb.

popoln nadzor in kompatibilnost sistemov.

- **Močna tehnična podpora in dodatne storitve:** priprava tehnologije za izvedbo toplotne izolacije fasade in izračun potrebnega sidranja, izračuni gradbene fizike, izdelava barvne študije objekta, sodelovanje z ostalimi udeleženci na projektu.

ALI STE VEDELI?

* Da je v letu 2018 stopil v Sloveniji v veljavo **gradbeni zakon**. Ob tem je določeno, da morajo v upravnih enotah, v katerih odločajo o zaprosilu za dovoljenje, izdati to v 60. dneh. Če vloga ni popolna, se lahko rok podaljša še za en mesec. Po zapisih na družbenih omrežjih se morajo ljudje ob začetku gradnje, še preden zabrnijo stroji, spopasti z birokracijo in kot kaže, se čakalne dobe v Sloveniji precej razlikujejo. Medtem, ko nekateri dobijo dovoljenja v tednu ali dveh, se drugod čaka tudi po več mesecev. Najdalj čakajo tisti, ki bodo gradili na območju Ljubljane, Žalca in Ptuja. V Upravni enoti Slovenska Bistrica se trudijo vloge reševati v zakonitih rokih, vendar jim to zaradi povečanega števila vlog ne uspeva in zato prosijo za razumevanje.

* Da je leta 1922 družina Zavrtnik v Lescah na Gorenjskem zgradila tovarno čokolade. Po drugi svetovni vojni se je ta preimenovala v tovarno Gorenjka.

* Da imamo Slovenci močno cerkveno glasbeno tradicijo. Ob koncu leta je bilo v Sloveniji v cerkveno glasbeno dejavnost vključenih 22.974 ljudi. Cerkevni pevski zbori so še vedno pomembni nosilci kulturnega dogajanja po župnijah. V cerkvene pevske zборе odraslih pevcev je vključenih 7401 pevk in pevcev in 2663 otrok.

* Da bo v soboto, 14. marca med 8.30 in 17. uro v prostorih Škofijske gimnazije Antona Martina Slomška na Vrbanski cesti 30 v Mariboru 3. vseslovensko srečanje mož, očetov in sinov. Srečanje nosi naslov »Moškega in žensko ju je ustvaril«. Za uvod druženja bo mašo daroval mariborski nadškof metropolit msgr. Alojzij Cvikl. Sledilo bo predavanje in pričevanje zakoncev dr. Andreja Perka in žene Verene. Sledilo bo druženje v malih skupinah, po kosilu pa okrogla miza. Zaključek bo ob 17. uri s skupno molitvijo.

* Da zvečer lažje zaspimo in s tem izboljšamo kvaliteto spanja, je potrebno pred spanjem poslušati nežno glasbo, zmanjšati temperaturo v prostoru, izogibati se pitju kave po kosilu in ne pretiravati z alkoholom, ugasniti tablice in pametne telefone, saj svetloba vpliva na proizvodnjo melatonina, kar pa ima vpliv na spanje.

* Da je oblast v glavnem francoskem mestu Parizu sprejela sklep, s katerim se predvideva, da bodo do leta 2030 v želji za čisti zrak v mestu prepovedati vožnjo z vozili na bencin ali dizel gorivo.

* Da je bilo ob nedavnem kulturnem prazniku dano priporočilo za 10 slovenskih muzejev, ki si jih naj ogledamo. Med 50. muzeji najrazličnejših tematik v Sloveniji so to: Prirodoslovni muzej Slovenije, Tehnični muzej Slovenije v Bistri, Narodni muzej Slovenije, Slovenski etnografski muzej, Muzej novejšje zgodovine Slovenije, Kobariški muzej, Park vojaške zgodovine Pivka, Mestni muzej Idrija, Pokrajinski muzej Ptuj - Ormož in Muzej premogovništva Slovenije.

* Da je 20. februarja letos v 74. letu starosti umrl Larry Tesler, ki je skupaj s Timom Mottom avtor računalniških ukazov »izreži, prilepi, kopiraj«. Pokojni strokovnjak se je kalil v računalništvu najprej na Univerzi Stanford v Kaliforniji, nato pa je 17 let delal v podjetju Apple.

* Da so od 1. februarja letos slovenski registrirani športniki s statusom dijaka ali študenta upravičeni do brezplačnih vozovnic za potovanja, ki so povezana s športom. Vsi ti pa so upravičeni tudi do »vozovnice Slovenija«. Te bodo omogočale brezplačne prevoze na vseh registriranih linijah javnega medkrajevnega avtobusnega in železniškega prevoza od doma do kraja vadbe. Registrirani športniki, ki do sedaj niso imeli subvencionirane vozovnice, naj oddajo vlogo za subvencionirano vozovnico in nato z nakupom relacijske vozovnice prejmejo tudi vozovnico Slovenija.

* Da je 69. letni Zmago Sagadin, ki je eden najuspešnejših slovenskih trenerjev in priznan evropski košarkarski trener (osvojil je 25 državnih in mednarodnih lovorik), nedavno košarkarsko tekmo med Madžarsko in Slovenijo gledal le pet minut. Ob tem je dejal, da slabe košarke ne gleda.

* Da bo v madžarski prestolnici Budimpešti med 12. in 20. septembrom potekal 52. evharistični kongres. V imenu Slovenske škofovske konference se bo dogodka udeležil murskosoboški škof dr. Peter Štumpf. Delavnice na kongresu bodo vodili številni škofi in nadškofi vsega sveta.

* Da bo letošnja 27. kolesarska dirka Po Sloveniji med 10. in 14. junijem (predhodno je bilo napovedano, da bo dirka med 24. in 28. junijem). Dirke, katere cilj prve etape v letu 2018 je bil v Murski

Soboti, letos v pomurski prestolnici ne bo. Zupan mestne občine Murska Sobota dr. Aleksander Jevšek je povedal, da občina ni pripravljena nositi stroškov v višini 54.000 evrov, koliko bi naj prispevala k dogodku.

* Da bo letošnje državno gasilsko tekmovanje potekalo v Celju za mladince 23. maja, za članske vrste pa v nedeljo, 24.maja.

Franci Klemenčič

Letos prvič obeležujemo svetovni dan inženirjev

Organizacija ZN za izobraževanje, znanost in kulturo (Unesco) je 4. marec za **Svetovni dan inženirjev za trajnostni razvoj**, kot je uradno ime tega dne, razglasila na predlog **Svetovne zveze inženirskih organizacij (WFEO)**. Zveza je svetovni dan predlagala leta 2018, ko je praznovala 50-letnico ustanovitve. 4. marca 1968 so se pod okriljem Unesca v Parizu zbrali predstavniki 50 znanstvenih in tehniških združenj z vsega sveta in ustanovili WFEO. Unesco je tako leta 2019 tudi uradno razglasil svetovni dan, ki ga zato letos praznujemo prvič.

Inženirstvo je ključnega pomena za sodobno družbo, saj skrbi za tehnološki in trajnostni napredek.

Inženirstvo igra ključno vlogo pri doseganju ciljev ZN glede trajnostnega razvoja. Uporablja znanstvene principe za razvoj praktičnih rešitev. Rešitev na področjih prehrane, vode, energije, okolja, trajnostnih mest, odpornosti na naravne katastrofe in drugih, ki so ključni za človeštvo.

Inženirstvo je ključno tudi za nove tehnologije, ki omogočajo četrto industrijsko revolucijo. Tehnologija, kot so umetna inteligenca, internet stvari, robotika in kvantno računalništvo.

Unesco pričakuje, da bodo organizacije in pisarne ZN ter predvsem vlade, šole, univerze, civilna družba in drugi svetovni dan inženirjev izkoristili za ozaveščanje o pomenu inženirstva.

Inženirska zbornica Slovenije (IZS) bo prvi svetovni dan inženirjev obeležila z izobraževalnim dogodkom v Cankarjevem domu v Ljubljani, na katerem bodo domači in tuji strokovnjaki razpravljali o integralnem projektiranju in vodenju projektov.

6. 3. 9.00	Najpomembnejši vidiki zaposlovanja, samozaposlovanja in dela tujcev <i>Združenje delodajalcev Slovenije; <www.zds.si>.</i>	23. 3. 8.30	Gospodarske pogodbe: Tradicionalni in novejši posli gospodarskih subjektov <i>Lexpera d. o. o. (GV Založba); <www.gvzalozba.si>.</i>
9. 3. 8.45	Varstvo osebnih podatkov v zasebnem sektorju <i>Center za izobraževanje; <www.centerzaizobrazevanje.si>.</i>	24. 3. 9.00	Posledice kršitve pogodbe in javnopravnih predpisov za posamezne udeležence pri gradnji <i>NEBRA; <www.nebra.si>.</i>
10. 3. 8.30	Na kaj moramo biti pozorni pri nakupu nepremičnine <i>Lexpera d. o. o. (GV Založba); <www.gvzalozba.si>.</i>	24. 3. 9.00	Ste pripravljeni na obisk delovne in tržne inšpekcije? <i>Združenje delodajalcev Slovenije; <www.zds.si>.</i>
10. 3. 9.00	Revizijska komisija po Zakonu o gospodarskih družbah (ZGD-1) in Zakonu o revidiranju (ZRev-2) ter odškodninska odgovornost <i>NEBRA; <www.nebra.si>.</i>	24. 3. 9.00	Nomotehnika <i>Upravna akademija; <https://ua.gov.si>.</i>
10. 3. 9.00	Celostno o novi gradbeni zakonodaji s podzakonskimi akti – rešitve za dileme v praksi <i>Agencija POTI; <www.agencija-poti.si>.</i>	25. 3. 9.00	Izognite se najpogostejšim napakam pri dogovarjanju pravic glede prejemkov iz delovnega razmerja! <i>Združenje delodajalcev Slovenije; <www.zds.si>.</i>
11. 3. 8.45	Delovno pravo za računovodje <i>Center za izobraževanje; <www.centerzaizobrazevanje.si>.</i>	25.–27. 3.	Civilnopravna sodniška šola <i>Center za izobraževanje v pravosodju; <https://cip.gov.si>.</i>
12. 3. 8.45	Evropska izvršba in Evropski plačilni nalog ter zavarovanje terjatev z nalogom za zamrznitev bančnih računov <i>Center za izobraževanje; <www.centerzaizobrazevanje.si>.</i>	25.–27. 3.	Strokovno usposabljanje za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku <i>Upravna akademija; <https://ua.gov.si>.</i>
12. 3. 8.45	Nova poklicna (ZAID) in gradbena zakonodaja (GZ) v praksi <i>Center za izobraževanje; <www.centerzaizobrazevanje.si>.</i>	26. 3. 9.00	Predlog plačnega modela ZDS in novi zakon o minimalni plači – delavnica s publikacijo <i>Združenje delodajalcev Slovenije; <www.zds.si>.</i>
12. 3. 9.00	Sklepanje in izpolnjevanje pogodb <i>Agencija POTI; <www.agencija-poti.si>.</i>	26. 3.	Aktualna vprašanja izvajanja inšpekcijskega nadzora po ZIN in ZUP – delavnica <i>Upravna akademija; <https://ua.gov.si>.</i>
12. 3. 9.00	100 + 1 vprašanje javnega naročanja <i>NEBRA; <www.nebra.si>.</i>	27. in 28. 3. 9.00	29. posvetovanje: Medicina in pravo <i>PF Univerze v Mariboru; <www.pf.um.si>.</i>
12. 3.	Delavnica o uporabi ZVETL-1 v praksi <i>Center za izobraževanje v pravosodju; <https://cip.gov.si>.</i>	27. 3. 9.00	Urejanje kadrovske evidence in personalne mape od A do Ž <i>Združenje delodajalcev Slovenije; <www.zds.si>.</i>
15. 3. 9.00	Prepoznavanje in preprečevanje nadlegovanja v delovnem okolju (mobing) <i>NEBRA; <www.nebra.si>.</i>	30. in 31. 3. 8.00	Spomladanski Veliki kongres javnega naročanja <i>Lexpera d. o. o. (GV Založba); <www.gvzalozba.si>.</i>
17. in 18. 3.	EU – Institucije in postopki odločanja z Generalnim sekretariatom Sveta (PSEU 2021) <i>Upravna akademija; <https://ua.gov.si>.</i>	31. 3. 9.00	Aktualna problematika obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja <i>NEBRA; <www.nebra.si>.</i>
18. 3. 8.45	Vodenje pogodb po FIDIC-u <i>Center za izobraževanje; <www.centerzaizobrazevanje.si>.</i>	31. 3.	Nomotehnika – delavnica <i>Upravna akademija; <https://ua.gov.si>.</i>
18. 3. 9.00	Javno-zasebna partnerstva od A do Ž <i>Agencija POTI; <www.agencija-poti.si>.</i>	1. in 2. 4. 8.00	19. Strokovni posvet – obravnava posebej ranljivih otrok <i>Center za izobraževanje v pravosodju; <https://cip.gov.si>.</i>
19. 3. 8.45	Nova poklicna (ZAID) in gradbena zakonodaja (GZ) v praksi <i>Center za izobraževanje; <www.centerzaizobrazevanje.si>.</i>	2. 4. 9.00	Prednosti in pasti internih pravilnikov – pravila, ki olajšajo pot do cilja! <i>Agencija POTI; <www.agencija-poti.si>.</i>
19. 3. 9.00	Mobing na delovnem mestu – od prava k praksi <i>Združenje delodajalcev Slovenije; <www.zds.si>.</i>	2. 4.	Uredba o upravnem poslovanju <i>Upravna akademija; <https://ua.gov.si>.</i>
19. 3.	Delavnica o uporabi ZVETL-1 v praksi <i>Center za izobraževanje v pravosodju; <https://cip.gov.si>.</i>	3. in 4. 4.	Strokovna delavnica Aktualna vprašanja delovnega prava – povežemo teorijo s prakso 2020 <i>Inštitut za delovna razmerja in socialno varnost PF Univerze v Mariboru; <www.pf.um.si>.</i>
20. 3. 8.30	Etika in integriteta sodnika <i>Center za izobraževanje v pravosodju; <https://cip.gov.si>.</i>	3. 4.	Delavnica za pripravo na strokovni izpit iz upravnega postopka – praktične vaje <i>Upravna akademija; <https://ua.gov.si>.</i>
20. 3. 8.30	Dolgoročna vzdržnost javnih financ Slovenije <i>Fiskalni svet in Predstavnštvo Evropske komisije v Sloveniji; <www.fs-rs.si>.</i>	6.–8. 4.	Šola insolvenčnega prava <i>Center za izobraževanje v pravosodju; <https://cip.gov.si>.</i>
20. 3. 9.00	Mednarodna - evropska izvršba in evropski plačilni nalog <i>Združenje delodajalcev Slovenije; <www.zds.si>.</i>	20. in 21. 4. 9.30	1. konferenca prava informacijske varnosti <i>Lexpera d. o. o. (GV Založba); <www.gvzalozba.si>.</i>
		14. in 15. 5.	15. Dnevi prekrškovnega prava <i>Lexpera d. o. o. (GV Založba); <www.gvzalozba.si>.</i>

Odziv Ministrstva za okolje in prostor glede Kemisa

5. 3. 2020

Ministrstvo za okolje in prostor

Ministrstvo za okolje in prostor se zaveda občutljivosti situacije, ki je nastala po odločbi gradbene inšpekcije IRSOP za Kemis. Ministrstvo poudarja, da inšpektorji IRSOP postopajo v skladu z zakonodajo in ne morejo delovati drugače, ter da so tudi v tem primeru delovali v skladu z zakonodajo.

Minister Simon Zajc, ki opravlja tekoče posle, ob tem poudarja, da je to še en primer, ki jasno kaže, da bo treba v Sloveniji poskrbeti za lastne odpadke, tako nevarne kot nenevarne, kar pomeni tudi postavitev objekta za termično obdelavo odpadkov. Minister Zajc tudi zagotavlja, da si bo v okviru trenutnih zakonskih možnosti prizadeval, da ne bo v tem primeru ogroženo varovanje okolja in zdravje ljudi. Je pa bila na MOP v času tega mandata ravno zaradi takšnih primerov pripravljena sprememba **Gradbenega zakona**. Postopki sprejemanja spremembe so se zaradi opravljanja tekočih poslov vlade v odstopu ustavili. Sprememba zakona je predvidela, da lahko v primeru varovanja javnega interesa vlada na predlog pristojnega ministra izda sklep, ki zaradi varovanja javnega interesa zadrži izvajanje inšpektorjeve odločbe za določen za čas.

Kemisu prepoved opravljanja dejavnosti, gospodarstvo opozarja na posledice

05.03.2020 17:48

Vrhnika, 05. marca (STA) - Gradbena inšpekcija je odločila, da je v obratu Kemisa na Vrhniku poleg rezervoarja za požarno vodo črna gradnja tudi odprta nadstrešnica za skladiščenje odpadkov, medtem ko prizidek k njej nima uporabnega dovoljenja. Kemis v teh objektih tako ne sme opravljati dejavnosti, zato iz gospodarstva že prihajajo opozorila o negativnih posledicah.

Po odločbah Inšpektorata RS za okolje in prostor mora Kemis odprto nadstrešnico v enem letu odstraniti in v njej takoj prenehati opravljati dejavnost. Za prizidek k njej pa Kemis nima uporabnega dovoljenja, zato zanj prav tako velja prepoved opravljanja dejavnosti, je povedal odvetnik vrhniške občine Tomaž Petrovič.

Novi dve delni odločbi je inšpektorat izdal, potem ko je že oktobra lani presodil, da je črna gradnja podzemni rezervoar za požarno vodo. V Kemisu odločb še niso prejeli.

Kemis je v okviru sanacije po požaru maja 2017 med drugim izvedel celovito nadgradnjo požarnega sistema, v okviru katere so celotno skladišče odpadkov pokrili z avtomatsko gasilno napravo na težko peno. Po požaru sanirani objekt obsega odprto nadstrešnico, kjer se hranijo odpadki, prizidek k njej ter kot del novega avtomatskega gasilnega sistema na novo zgrajeni podzemni betonski rezervoar za požarno vodo z nadzemnim kontejnerjem.

Že avgusta lani je gradbena inšpekcija ugotovila, da bi za gradnjo rezervoarja za požarno vodo Kemis potreboval gradbeno dovoljenje, ki pa ga ni pridobil. Zato je sklenila, da so vsi trije omenjeni objekti reciklažnega centra, ki so bili obnovljeni po požaru, črna gradnja, in Kemisu takrat naložila odstranitev. Prav tako je moralo podjetje prenehati opravljati dejavnost v spornih objektih.

Po Kemisovi pritožbi je ministrstvo za okolje in prostor septembra odločbo inšpektorata odpravilo in mu zadevo vrnilo v ponovni postopek. Oktobra je inšpektorat izdal novo delno odločbo, s katero je ponovno ugotovil, da je podzemni rezervoar črna gradnja, zato ga mora Kemis odstraniti do 15. aprila. Postopek v primeru drugih dveh objektov pa je tekel naprej in se zaključil pred kratkim.

Inšpektorat je zaradi dejstva, da je podzemni rezervoar črna gradnja, že naložil odklop vode in elektrike za ta objekt. V sredo je Elektro Ljubljana Kemisu odklopil elektriko na celotnem kompleksu, danes pa po poročanju Radia Slovenija podjetje znova razpolaga z elektriko na vseh objektih, razen na rezervoarju. Inšpektorat pa je od komunale Vrhnika zahteval tudi, da Kemisu v roku desetih dni odklopi vodo.

V podjetju so poteze inšpektorata označili za povsem nerazumne in opozorili, da v primeru odklopa elektrike in vode ne bodo mogli več sprejemati nevarnih odpadkov, ob tem pa ne vedo, kaj bodo z obstoječimi nevarnimi odpadki v objektu.

Zaradi prepovedi opravljanja dejavnosti za Kemis se že pojavljajo opozorila pred novo krizo z nevarnimi odpadki, ki nastajajo v podjetjih in gospodinjstvih, podobno tisti po požaru leta 2017. "Državni organi so začeli izvajati te skrajne ukrepe, kljub temu da se na lokaciji podjetja trenutno nahaja 800 ton nevarnih odpadkov. S tem so ogrozili varnost in zdravje ljudi in okolja," so posvarili v Gospodarski zbornici Slovenije (GZS).

Po ugotovitvah zbornice postopki odklopa elektrike in vode potekajo z neverjetno naglico, čeprav vloge Kemisa za legalizacijo objektov po njihovih navedbah še nihče ni vzel niti v obravnavo. "To je presenetljivo, saj je Kemis pod stalim nadzorom inšpektorata za okolje in prostor, ki je redno spremljal tudi ukrepe podjetja za sanacijo objektov po požaru. Del sanacije je bila tudi nadgradnja požarne varnosti z izgradnjo rezervoarja požarne vode. Ravno to izboljšanje je inšpektorat razglasil za črno gradnjo, ki naj ga podjetje odstrani," se čudijo v zbornici.

Navedeni ukrepi so po njihovem mnenju "nerazumljivi, preuranjeni in nesorazmerni" glede na škodo, ki bo povzročena tako podjetju Kemis kot širšemu slovenskemu gospodarstvu in gospodinjstvu, ki se bodo soočili z vprašanjem, kako varno odstraniti nevarne odpadke.

Po oceni zbornice bi bilo zato primerno, da se do izdaje odločbe upravne enote Vrhnika o legalizaciji objektov na vrhniški lokaciji ukrepe pristojnih organov začasno zaustavi in s tem preprečita škoda in povzročanje splošne nevarnosti.

Minister za okolje in prostor Simon Zajc, ki opravlja tekoče posle, je ob robu zasedanja okoljskih ministrov EU v Bruslju napovedal, da bo ministrstvo v zgodbi s Kemisom v okviru zakonskih možnosti zagotavljalo varovanje okolja. Kakšne so te možnosti, ni pojasnil.

Prav zaradi takih primerov so na ministrstvu pripravili predlog spremembe **gradbene zakonodaje**, ki pa čaka na sprejem na vladi, saj ta tega ne more sprejeti v času, ko opravlja le tekoče posle. Predlog predvideva, da bi lahko vlada na predlog ministra v primeru, da bi bilo jasno, da je zaradi odločbe inšpektorja ogrožena javna varnost ali varovanje okolja, sprejela sklep, da se izvajanje take odločbe odloži.

Ob tem je Zajc ponovil, da je v Sloveniji nastopil čas, da si v nehamo zatiskati oči, da s tem, "ko potegnemo vodo v stranišču in vržemo smeti v kanto, naš problem z odpadki izgine". "Vzpostaviti moramo sistem ravnanja z vsemi odpadki, tudi s termičnimi objekti za obdelavo nevarnih in nenevarnih odpadkov. Takšne objekte potrebujemo in dlje, kot jim bomo nasprotovali, več težav bomo imeli," je dejal.

Kemisu prepoved opravljanja dejavnosti, gospodarstvo opozarja na posledice

05.03.2020 17:48

Vrhnika, 05. marca (STA) - Gradbena inšpekcija je odločila, da je v obratu Kemisa na Vrhniku poleg rezervoarja za požarno vodo črna gradnja tudi odprta nadstrešnica za skladiščenje odpadkov, medtem ko prizidek k njej nima uporabnega dovoljenja. Kemis v teh objektih tako ne sme opravljati dejavnosti, zato iz gospodarstva že prihajajo opozorila o negativnih posledicah.

Po odločbah Inšpektorata RS za okolje in prostor mora Kemis odprto nadstrešnico v enem letu odstraniti in v njej takoj prenehati opravljati dejavnost. Za prizidek k njej pa Kemis nima uporabnega dovoljenja, zato zanj prav tako velja prepoved opravljanja dejavnosti, je povedal odvetnik vrhniške občine Tomaž Petrovič.

Novi dve delni odločbi je inšpektorat izdal, potem ko je že oktobra lani presodil, da je črna gradnja podzemni rezervoar za požarno vodo. V Kemisu odločb še niso prejeli.

Kemis je v okviru sanacije po požaru maja 2017 med drugim izvedel celovito nadgradnjo požarnega sistema, v okviru katere so celotno skladišče odpadkov pokrili z avtomatsko gasilno napravo na težko peno. Po požaru sanirani objekt obsega odprto nadstrešnico, kjer se hranijo odpadki, prizidek k njej ter kot del novega avtomatskega gasilnega sistema na novo zgrajeni podzemni betonski rezervoar za požarno vodo z nadzemnim kontejnerjem.

Že avgusta lani je gradbena inšpekcija ugotovila, da bi za gradnjo rezervoarja za požarno vodo Kemis potreboval gradbeno dovoljenje, ki pa ga ni pridobil. Zato je sklenila, da so vsi trije omenjeni objekti reciklažnega centra, ki so bili obnovljeni po požaru, črna gradnja, in Kemisu takrat naložila odstranitev. Prav tako je moralo podjetje prenehati opravljati dejavnost v spornih objektih.

Po Kemisovi pritožbi je ministrstvo za okolje in prostor septembra odločbo inšpektorata odpravilo in mu zadevo vrnilo v ponovni postopek. Oktobra je inšpektorat izdal novo delno odločbo, s katero je ponovno ugotovil, da je podzemni rezervoar črna gradnja, zato ga mora Kemis odstraniti do 15. aprila. Postopek v primeru drugih dveh objektov pa je tekel naprej in se zaključil pred kratkim.

Inšpektorat je zaradi dejstva, da je podzemni rezervoar črna gradnja, že naložil odklop vode in elektrike za ta objekt. V sredo je Elektro Ljubljana Kemisu odklopil elektriko na celotnem kompleksu, danes pa po poročanju Radia Slovenija podjetje znova razpolaga z elektriko na vseh objektih, razen na rezervoarju. Inšpektorat pa je od komunale Vrhnika zahteval tudi, da Kemisu v roku desetih dni odklopi vodo.

V podjetju so poteze inšpektorata označili za povsem nerazumne in opozorili, da v primeru odklopa elektrike in vode ne bodo mogli več sprejemati nevarnih odpadkov, ob tem pa ne vedo, kaj bodo z obstoječimi nevarnimi odpadki v objektu.

Zaradi prepovedi opravljanja dejavnosti za Kemis se že pojavljajo opozorila pred novo krizo z nevarnimi odpadki, ki nastajajo v podjetjih in gospodinjstvih, podobno tisti po požaru leta 2017. "Državni organi so začeli izvajati te skrajne ukrepe, kljub temu da se na lokaciji podjetja trenutno nahaja 800 ton nevarnih odpadkov. S tem so ogrozili varnost in zdravje ljudi in okolja," so posvarili v Gospodarski zbornici Slovenije (GZS).

Po ugotovitvah zbornice postopki odklopa elektrike in vode potekajo z neverjetno naglico, čeprav vloge Kemisa za legalizacijo objektov po njihovih navedbah še nihče ni vzel niti v obravnavo. "To je presenetljivo, saj je Kemis pod stalim nadzorom inšpektorata za okolje in prostor, ki je redno spremljal tudi ukrepe podjetja za sanacijo objektov po požaru. Del sanacije je bila tudi nadgradnja požarne varnosti z izgradnjo rezervoarja požarne vode. Ravno to izboljšanje je inšpektorat razglasil za črno gradnjo, ki naj ga podjetje odstrani," se čudijo v zbornici.

Navedeni ukrepi so po njihovem mnenju "nerazumljivi, preuranjeni in nesorazmerni" glede na škodo, ki bo povzročena tako podjetju Kemis kot širšemu slovenskemu gospodarstvu in gospodinjstvu, ki se bodo soočili z vprašanjem, kako varno odstraniti nevarne odpadke.

Po oceni zbornice bi bilo zato primerno, da se do izdaje odločbe upravne enote Vrhnika o legalizaciji objektov na vrhniški lokaciji ukrepe pristojnih organov začasno zaustavi in s tem preprečita škoda in povzročanje splošne nevarnosti.

Minister za okolje in prostor Simon Zajc, ki opravlja tekoče posle, je ob robu zasedanja okoljskih ministrov EU v Bruslju napovedal, da bo ministrstvo v zgodbi s Kemisom v okviru zakonskih možnosti zagotavljalo varovanje okolja. Kakšne so te možnosti, ni pojasnil.

Prav zaradi takih primerov so na ministrstvu pripravili predlog spremembe **gradbene zakonodaje**, ki pa čaka na sprejem na vladi, saj ta tega ne more sprejeti v času, ko opravlja le tekoče posle. Predlog predvideva, da bi lahko vlada na predlog ministra v primeru, da bi bilo jasno, da je zaradi odločbe inšpektorja ogrožena javna varnost ali varovanje okolja, sprejela sklep, da se izvajanje take odločbe odloži.

Ob tem je Zajc ponovil, da je v Sloveniji nastopil čas, da si v nehamo zatiskati oči, da s tem, "ko potegnemo vodo v stranišču in vržemo smeti v kanto, naš problem z odpadki izgine". "Vzpostaviti moramo sistem ravnanja z vsemi odpadki, tudi s termičnimi objekti za obdelavo nevarnih in nenevarnih odpadkov. Takšne objekte potrebujemo in dlje, kot jim bomo nasprotovali, več težav bomo imeli," je dejal.